

60.010/26

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. március 2. kül. h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981.március 2. /mti/

moszkva: folytatódik az szkp xxvi. kongresszusa

szoul: amnesztia

new york: megkezdődik az ensz közgyűlésének namibia vitája

san salvador: belső helyzet, diplomáciai erőfeszítések

addisz abeba: végetért az aesz külügyminiszteri értekezlete

vi ha

06.41 020381 0332

ll

9.

--

[Signature]

kül

- 2 -

1981.03.02.

sk0002 1 230 mtik1103 /kkk /

szkp kongresszus - hétfő

moszkva, 1981. március 2. /mti/

hétfőn délelőtt a kreml kongresszusi palotájában a szovjetunió új ötéves terve fő irányainak megvitatásával folytatódik az szkp xxvi. kongresszusa, amely egy héttel ezelőtt kezdte meg munkáját. a fő irányokról szóló kongresszusi határozat kidolgozására, illetve az országos vitában és a kongresszusi felszólalásokban előterjesztett javaslatok alapján végrehajtandó módosítások megfogalmazására még a múlt héten bizottságot alakítottak, s e bizottság tesz majd javaslatot a végleges szövegre.

a nyikolaj tyihonov kormányfő által előterjesztett beszámoló vitájának befejezésén kívül még egy napirendi pont maradt hátra a kongresszus munkájában: a központi bizottság és a központi revíziós bizottság megválasztása. erre zárt ülésen kerül sor, az új központi bizottság választja majd meg a politikai bizottságot.

a kongresszus munkájában vasárnap pihenőnap volt. a küldöttek moszkvai dolgozókkal találkoztak, felkeresték a pártkongresszus tiszteletére rendezett képzőművészeti kiállítást és más bemutatókat. ezekben a napokban a szovjet kommunisták nagy találkozójának résztvevői esténként gyakori vendégek a moszkvai színházakban is: a pártkongresszus tiszteletére a nagy színház és a prózai színházak az orosz és a szovjet zeneirodalom, drámairodalom klasszikus műveit tűzték műsorukra.

számos külföldi küldöttség látogatott el vasárnap a szovjetunió különböző városaiba. lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, valamint szürös mátyás, az mszmp kb tagja, hazánk moszkvai nagykövete minszkbe, a belorusz szszk fővárosába utazott, ahol a köztársaság vezetőivel találkozott és megismerkedett minszk és környéke nevezetességeivel. lázár györgy hétfőn nagygyűlésen vesz részt a minszki traktorgyárban.

ki ai

06.45 020381 1848

el

g.

--

kül

- 3 -

1981.03.02.

sk0003 4 230 mtik1003

ensz-közgyűlés

new york, 1981. március 2. /taszz/adn/upi/ az ensz közgyűlésének 35. ülészaka hétfőn, helyi idő szerint délelőtt folytatja vitáját a dél-afrika által törvénytelenül megszállva tartott namibia problémájáról.

a namibia tanács pénteki ülésén javasolta, hogy a világszervezet közgyűlése kérje fel a biztonsági tanácsot, léptessen életbe újabb intézkedéseket a dél-afrikai köztársasággal szemben. amennyiben a javaslatot a pretoriai rezsim kereskedelmi partnerei - nagy-britannia, franciaország és az egyesült államok - megvétőznék, afrikai országok képviselői a közgyűlés rendkívüli ülészakának összehívását fogják kérni.

a világszervezet egyebek között a namibia tanács több határozati javaslatát is megvitatja. ezek ismételt elítélik a pretoriai rezsimet, valamint néhány olyan nyugati államot, amelyek segítik dél-afrikát atomfegyverei kifejlesztésében.

ti fm

07.34 020381 0919

--

sk0004 4 230 mtik1004

salvador - hétfői összefoglaló

san salvador, panamaváros, 1981. március 2. /mti-ap/dpa/upi/ - a szocialista internacionálé felajánlotta, hogy közvetít a salvadori helyzet békés rendezése érdekében. willy brandt, a szervezet elnöke kapott megbízást, hogy az egyesült államokban tegyen lépéseket a salvadori helyzet békés megoldása érdekében - tűnik ki a szocialista internacionálé latin-amerikai és karib tengeri bizottságának vasárnap véget ért tanácskozásának zárónyilatkozatából.

a tanácskozással párhuzamosan vasárnap - ugyancsak panamavárosban - a salvadori helyzetről tárgyalt bernt carlsson, a szocialista internacionálé svéd főtájkára és vernon walter, az egyesült államok külügyminisztériumának latin-amerikai különmegbizottja is. carlsson a dpa értesülése szerint kedden washingtonba utazik, s találkozik a külügyminisztérium magasrangú tisztviselőivel.

el

g.

1981.03.02.

a panamai szociáldemokrata tanácskozás résztvevői egyhangulag elítélték a salvadori jobboldali katonai juntát és leszögezték, hogy az a felelős a közép-amerikai országban folyó vérengzésekért. a szocialista internacionálé tanácskozásának zárónyilatkozata a salvadori nép törvényes képviselőjének ismerte el és támogatásáról biztosította a forradalmi demokratikus frontot. /fdr/.

a szocialista internacionálé kétnapos tanácskozásán az nszk, costa rica, salvador, franciaország, spanyolország, portugália, a dominikai köztársaság és venezuela pártjainak képviselői vettek részt.

x-x-x

miközben folynak a diplomáciai erőfeszítések a salvadori polgárháboru befejezése érdekében, vasárnap újabb súlyos összecsapások voltak a kormánycsapatok és a junta megdöntéséért küzdő demokratikus erők egységei között. a szemtanúk beszámolójából kitűnik, hogy a junta egységei san lorenzo és santo domingo térségében repülőgépeket is bevetettek a felkelők ellen.

ugyancsak súlyos összecsapások voltak a hét végén san salvador környékén, a fővárostól mintegy 180 kilométerre lévő conchagua valamint a hegyvidéki volcano körzetében is.

km ai ha

07.49 020381 2042

--

sk0005 4 230 mtik1005

thatcher /1.rész/

washington, 1981. március 2. /mti/ - a globális célokat illető egyetértés és a fontos részletekben továbbra is megmaradó nézeteltérések jegyében ért véget margaret thatcher brit kormányfő egyesült államok-beli hivatalos látogatása.

az abc-televízió interjúmisorában thatcher asszony vasárnap felsőfoku kifejezésekkel jellemezte a közte és ronald reagan között létrejött személyes kapcsolatokat. némi csalódást okozva azonban vendéglátóinak, elutasítóan válaszolt arra a kérdésre, szívesen látná-e anglia az egyesült államok részvételét az európai tőkés csúcstalálkozókon. a továbbiakban többször is hangoztatta: a salvadori kérdést az egyesült államok problémájának tekinti.

ml

9. 15

*

1981.03.02.

a közel-kelettel kapcsolatban értesre adta, hogy a nyári izraeli választások pillanatnyilag hátráltatják mind a nyugat-európai, mind az amerikai lépéseket. washingtonnál is tovább menve határozottan elvetette szadat elnöknek azt a javaslatát, hogy a palesztinai felszabadítási szervezet alakítson emigráns kormányt.

thatcher, miután korábbi washingtoni nyilvános szereplései alkalmával több ízben a szovjet javaslatok „alapos megfontolásának”, szükségességéről beszélt, ezúttal kétségbevonta azok elfogadásának előnyösségét a nyugat számára. /folyt./

br/jp ha

07.52 020381 1290

--

sk0006 4 230 mtik1006

thatcher /2.rész/

nem tartja elfogadhatónak thatcher a hadszintéri nukleáris fegyverek telepítésének elhalasztására vonatkozó indítványt sem, mivel állítása szerint „a szovjetek saját fölényük tudatában akarják a moratóriumot, s ez nem felel meg az elrettentés egyensúlyának,,.

értetlenséggel fogadta a brit miniszterelnök azt a szovjet indítványt is, hogy tökéletesítsék a csapatmozgások előrejelzését Európában. thatcher asszony továbbra is ellenzi az amerikai gabonaembargó feloldását és a kelet-nyugati kereskedelem fejlesztését, „amíg a szovjetek afganisztánban vannak,,.

thatcher a többi nyugati szövetségeshez hasonlóan óvakodott attól, hogy elrontsa washingtonnak a szocialista országok ellen kezdeményezett salvadori játszmáját, s azt mondta: „kaptunk egyes bizonyítékokat az egyesült államoktól az ottani külső beavatkozásról,,. mindazonáltal nagy-britannia azt szeretné, ha salvador mindennemű külső beavatkozás nélkül oldhatná meg problémáit. nem adta áldását ahhoz, hogy a salvadori amerikai mesterkedéseket szövetségi politikává tegyék. „ez az egyesült államok problémája,, - mondta.

br/jp ha

07.55 020381 1146

ml

9. 15

*

--

sk0007 4 300 mtik1007

dél-koreai amnesztia

szöul, 1981. március 2. /ap/ - a dél-koreai kormány hétfőn amnesztiát hirdetett 5221 személynek. csak egy részük szabadul azonban ki. soknak csupán a büntetését csökkentették. az amnesztiában részesítettek száma nem éri el a múlt nyár óta letartóztatottak számának egytizedét sem. azóta ugyanis több mint 57 ezer embert vetettek börtönbe különféle vádak alapján. a szabadulók között csak 307-en vannak az 1979-es kvangzsui felkelés résztvevői közül.

az amnesztiát abból az alkalomból rendelték el, hogy cson tu hvan elnököt kedden hét évre beiktatják hivatalába. az amnesztiában részesítettek között az első jelentések szerint nincs jelentősebb ellenzéki személyiség.

közöttük van ugyanakkor állítólag kim ke von, az 1979. októberben meggyilkolt diktátornak az összeesküvésben való részvétellel vádolt titkára. életfogytiglani börtönbüntetését 20 évre csökkentették.

sg fm ha

07.57 020381 0930

--

sk0008 4 230 mtik1008

rövid hírek

maszajosi

tokió, 1981. március 2. /afp/ - ito maszajosi japán külügyminiszter hétfőn tokióból szöulba utazott, hogy részt vegyen a múlt héten elnökké választott cson tu hvan beiktatásának ünnepségein.

samir

mexikóváros, 1981. március 2. /afp/ - jichak samir izraeli külügyminiszter vasárnap ötnapos hivatalos látogatásra mexikóba érkezett. az izraeli politikus megbeszéléseket tart a mexikói kormány több tagjával, s találkozik a petroleos mexicanos olajvállalat elnökével is.

irániak

los angeles, 1981. március 2. /ap/ - los angeles egyik parkjában vasárnap összetűzésekre került sor három különböző politikai színezetű iráni csoport között. az egyik csoport a volt sahot dicsőítette, a másik khomeinit éltette, míg a harmadik baloldali jelszavakat kiáltozott. a verekedéssé fajult tüntetésnek mintegy 200 rendőr vetett véget és két személyt letartóztattak.

uj galaxisok

san francisco, 1981. március 2. /afp/ - hyron spinrad amerikai csillagász vasárnap san franciscóban bejelentette, hogy négy új galaxist fedezett fel. elmondta, hogy ezek a csillagrendszerek 10 milliárd fényév távolságra vannak, tehát 30-40 százalékkal távolabb, mint az eddig ismertek. a négy közül két új galaxist már hivatalosan is bejegyeztek.

szállodák

london, 1981. március 2. /ap/ - a londoni szállodák a legdrágábbak a világ fővárosainak hoteljei között. ezt egy brit fogyasztói érdekvédelmi társaság kiadványa állapítja meg, amely szerint a rohamosan emelkedő árak miatt egy külföldi számára a nagy-britanniai üdülés sokkal drágább, mint egy dél-európai ut. de esetenként még a briteknek is olcsóbb átrándulni a kontinensre, mint az otthoni szállodaárakat megfizetni.

pc fm ha

08.00 020381 1744

ml

9. 15

--

sk0009 4 230 mtik1009

bécsi rendzavarás

bécs, 1981. március 2. /mti/ - tisztázatlan hátterű rendzavarás színhelye volt vasárnap délután és kora este a bécsi belváros. osztrák és részben nyugatnémet állampolgárságú fiatalok egy nagyobb csoportja tüntetett a stephans dom előtti téren, majd pedig törni, zuzni, pusztítani kezdett, kirakatokat tört be és megrongált számos gépkocsit. a rendőrség az este folyamán 102 személyt őrizetbe vett, a keletkezett kár összege tetemes.

sz/im ha

08.17 020381 0481

--

sk0010 4 230 mtik1010

irak-irán- közvetítés

bagdad, teherán, beirut, 1981. március 2. /upi/ap/afp/ - vasárnap este megérkezett teheránból bagdadba az iszlám konferencia magasrangú küldöttsége, hogy közvetíteni próbáljon az iraki-iráni háborúban. a kilenctagú delegáció - köztük több állam- és kormányfő, shatti, az iszlám konferencia főtitkára és arafat, a pfsz vb elnöke - a legutóbbi iszlám csúcserkeztet megbizásából tárgyal a két szembenálló ország vezetőivel.

a tárgyalásokon iraki részről szaddam huszein államfő, a küldöttség részéről pedig sékou touré guineai államfő elnökölt. részt vett szinte a teljes iraki vezetés: két alelnök, miniszterelnök-helyettesek, a parlament elnöke, a hadügy- és a külügyminiszter. szaddam huszein a találkozó előtt kijelentette, hogy „irak méltányolja a küldöttség erőfeszítéseit irak és irán viszályának igazságos rendezésére,,.

teheránban a delegációt - mint jelentettük - fogadta khomeini ajatollah és baniszadr elnök is. mindketten azt hangoztatták, hogy irán nem hajlandó tárgyalni, amíg irak vissza nem vonja csapatait. mint a teheráni rádió közölte, khomeini így foglalt állást: „nincs értelme iszlám kompromisszumot kötni az ellenségkel,,. szerinte a küldöttségnek el kellene döntenie, hogy ki az agresszor, s ezt követően az iszlám országoknak csatlakozniuk kellene az agresszor elleni harchoz.

el

9.10

✍

jasszer arafat, a pfsz vb elnöke és habib shatti, az iszlám konferencia főtitkára mindemellett bizakodóan nyilatkozott a delegáció teheráni megbeszéléseiről. agha sahi pakisztáni külügyminiszter közölte, hogy a küldöttség bagdadból visszautazik teheránba.

wa ml ha

08.31 020381 1632

--

sk0011 4 230 mtik1011

aes- külügyminiszterek

addisz abeba, 1981. március 2. /mti-reuter/afp/ - az afrikai egységszervezet miniszteri tanácsa hétfőre virradóra befejezte addisz abeba-i tanácskozásait. a külügyminiszterek egyhetes értekezletének homlokterében a namibiai kérdés, valamint a csáddal kapcsolatos helyzet állt. ezen kívül megvitatták és elfogadták a szervezet következő évi költségvetését és konzultációt folytattak nyugat-szahara státusáról.

a külügyminiszterek kérték, hogy a biztonsági tanács áprilisi ülésén léptessenek életbe minden államot kötelező szankciókat a namibiát törvénytelenül megszállva tartó dél-afrikai köztársaság ellen. mint ede kodjo, az aesz főtitkára hétfő hajnali sajtóértekezletén kijelentette, az értekezleten elhatározták: fokozott támogatásban részesítik a fajúldozó rezsim rendszeres provokációinak egyik célpontját - angolát.

a csádi helyzetet, valamint nyugat-szahara tagfelvételi kérelmét a tagországok államfőinek különbizottsága is megvitatta, majd a kérdéseket júniusi nairobi csúcserkeztet elé terjesztik.

Libia csádi szerepével kapcsolatban a résztvevők álláspontja korántsem volt egységes. több, elsősorban nyugat- és észak-afrikai ország vádolta „agresszióval,, libiát. az államfők különbizottsága egyébként választásokat sürgetett csádban és javasolta, hogy az aesz küldjön az országba békefenntartó erőket. mint ismeretes, libia a tanácskozáson jelezte, hogy a két ország egyesítéséről hozandó végleges döntés előtt libiában és csádban népszavazást tartanak.

nyugat-szahara kérdése szintén az afrikai egységszervezet vitatott problémái közé tartozik. az 50 tagállamnak több mint fele foglalt állást a polisario által létrehozott önálló állam

el

10.10

✍

elismerése, s a szervezetbe történő felvétele mellett. marokkó ugyanakkor, mint ismeretes, kilátásba helyezte: kilép az aesz-ből, ha a szervezet felveszi tagjai közé a saharai arab demokratikus köztársaságot.

km ml ha

08.47 020381 1944

..

sk0012 4 230 mtik1012

japán - kína

tokió, 1981. március 2. /mti/ - a kínai fél hiányos tájékoztatása és szemléletmást halogató magatartása miatt máris zsákutcába jutottak a tokióban a napokban megkezdődött kínai-japán gazdasági tárgyalások. Liu hszing huanak, a pekingi műszaki importfelügyelőség helyettes igazgatójának az lett volna a feladata, hogy számot adjon a közös vállalkozásban elindult acélipari és petrokémiai építkezések egyoldalú felfüggesztésének hátteréről, és pontosan tisztázza összesen 26 szigetországi cég kártalanításának feltételeit. a japán üzletházakat azonban, amelyek előzetes becslések szerint 1,5 milliárd dolláros veszteséget szenvedtek, súlyos csalódás érte: Liu nemcsak hogy nem tudott konkrét pénzügyi javaslatokat előterjeszteni, hanem a házigazdák elvárásával ellentétben nem volt hajlandó egyszerre tárgyalni velük. a kínai megbízott csak külön-külön, „vállalatonkénti”, eszmecserekre mutatott készséget. minthogy 26 céggel való tárgyalások így rendkívül hosszú ideig elhúzódának, s ez a módszer a japán fél számára megnehezítette az egyeztetett álláspont határozott kifejtését, a tokiói üzleti körök elégedetlenségüknek adtak hangot.

nyilvánvalóan ezzel a kínai halogató taktikával függ össze, hogy a japán kabinet ismét szorgalmazta az általános kapcsolatokat megterhelő gazdasági probléma kormányzati rendezését. ito maszajosi külügyminiszter azzal fejezte ki neheztetését a kínai vendég magatartása miatt, hogy udvariaskodás nélkül bejelentette: japán „felelős kínai személyiség”, érkezésére számít, aki valóban képes megfelelő tájékoztatásra, és eligazodik a kínai gazdaság - politikában. javasolta, hogy peking ku mu miniszterelnök-helyettest küldje inkább tokióba. a japán diplomácia vezetője ezt az indítványt hivatalosan is ismertette he li-liang asszonnal, huang hua külügyminiszter feleségével, aki jelenleg tokióban tartózkodik.

fn/so fm ha

08.50 020381 1899

10. *so*
[Signature]

..

sk0013 1 230 mtik1104 /kkk /

szkp-kongresszus - visszhang 1.

moszkva, párizs, san francisco /taszsz/ - az egész világ az új szovjet békekezdeményezéseket elemzi, kommentálja, s joggal tekinti azokat a fegyverkezési verseny megfékezése és az enyhülés elmélyítése érdekében indított békeoffenzívának - állapítja meg hétfői vezércikkében az izvesztyija.

az amerikai-szovjet viszonyt elemezve a lap hangoztatja: a szovjetunió nemegyszer bebizonyította már, hogy normális kapcsolatok kialakítására törekszik az egyesült államokkal, mivel ez nemcsak a két nép, de az egész emberiség érdekeit szolgálja. „elvi és konstruktív politikát folytattunk és folytatunk az egyesült államok irányában, ugyanakkor nyomást próbáltak gyakorolni ránk, lerombolva ezzel azokat az eredményeket is, amelyeket az előző években értünk el.,,

a feszültség további fokozódásának megakadályozását szolgálta a többi között az a leonyid brezsnyev által előterjesztett javaslat, hogy a biztonsági tanács tagállamainak legmagasabb szintű vezetői rendkívüli ülésen vitassák meg a nemzetközi helyzet megjavításának és a háború megelőzésének módjait - emlékeztet rá az izvesztyija cikke.

az új szovjet békekezdeményezésekről nyilatkozott jacques blache, a haladó gaulle-isták országos titkára. a francia politikus leonyid brezsnyev beszámolóját úgy értékelte, hogy az nagy előrelépést jelent a béke megerősítésének és a fegyverkezési verseny megfékezésének útján. a gaulle-ista politikus szerint figyelmesen kell tanulmányozni azt a szovjet javaslatot, hogy állítsák le Európában a közép-hatótávolságú rakéták további telepítését. blache pozitív mozzanatnak minősítette azt a szovjet kezdeményezést is, hogy katonai téren terjesszék ki a bizalom erősítő intézkedések hatókörét.

angela davis, ismert amerikai közéleti személyiség a taszsz hírügynökség tudósítójának többek között a következőket mondta a legújabb szovjet békejavaslatokról: az a békeprogram, amelyet leonyid brezsnyev terjesztett elő az szkp xxvi. kongresszusán, konkrétan és meggyőzően mutatja meg azokat a fő eszközöket, amelyeknek segítségével könnyíthető a fegyverkezési verseny terhe, növelhető az emberek életszínvonala, csökkenthető a háborús veszély. ezek a szovjet kezdeményezések különösen időszerűek most, amikor az amerikai kormányzat példátlan fegyverkezési versenyt folytat - mondta angela davis.

fkj kd

08.59 020381 2368

10. *so*
[Signature]

..

kül

- 12 -

1981.03.02.

sk0014 1 230 mtik1105 /kkk /

gyorshír

folytatódik a kongresszus

moszkva, 1981. március 2. /mti/ - hétfőn délelőtt moszkvai idő szerint 11.00 órakor folytatta munkáját az szkp xxvi. kongresszusa. a küldöttek folytatják a szovjetunió gazdasági és társadalmi fejlődése fő irányainak megvitatását és határozatot fogadnak el a beszámolóról.

it kd

09.12 020381 0341

-. -

sk0015 4 230 mtik1013

atomellenes hét /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. március 2. /mti/ - „a fegyverzetcsökkentés a béke záloga,, jelszóval japánban megkezdődött az atomfegyvermentes csendes-óceánt követelő nemzetközi mozgalom akcióhete. az ország több nagyvárosában tüntetéseket és felvonulásokat tartottak a békemozgalmi és vallási tömörülések, valamint a japán kommunista és a szocialista párt által támogatott atom- és hidrogénfegyver-ellenes szövetségek kezdeményezésére. az óceán partján elterülő jaezu és sizuoka városokban megtartott központi rendezvényeken megemlékeztek a fukuru maru japán halászhajó tragédiájának évfordulójáról. a hajóra 1954. március elsején, a bikini csendes-óceáni korallsziget térségében végrehajtott amerikai hidrogénrobbantási kísérlet idején nukleáris csapadék hullott, s a sugárfertőzés következtében meghalt kubojava aikicsi rádiós. jaezuban lévő sirjánál vasárnap hatalmas tömeg rőtta le kegyeletét.

a szomszédos sizuoka kulturcsarnokában szintén gyűlésen követelték a tömegpusztító fegyverek betiltását. jelen voltak az atomsérültek szövetségének képviselői is. a külföldi vendégek sorában beszédet mondott az amerikai sandy galazin, a hawaii csendes-óceáni dokumentációs békeközpont munkatársa, aki az egyesült államokbeli, ausztráliai és saipan szigeteki atomellenes mozgalmak nevében kifejezte szolidaritását és együttérzését a japán néppel.

ad 10. 10

kül

- 13 -

1981.03.02.

ugyancsak felszólalt roman bedor, palau szigeteki ügyvéd s a helyi lakosság megbízásából erélyesen tiltakozott amiatt, hogy a japán kormány nukleáris hulladékanyagot akar a csendes-óceánba süllyeszteni. /folyt./

fn/jp fm ha

09.17 020381 1648

-. -

sk0016 4 230 mtik1014

atomellenes hét /2.rész/

nagyszabású felvonulást tartottak a fuji-hegy lábánál elterülő amerikai és japán katonai támaszpontok közelében, mivel a japán békemozgalmak gyanítják, hogy itt, valamint más amerikai bázisokon titokban nukleáris szerkezeteket tárolnak. az idősebb tüntetők, akiket a háboru alatt az agressziós japán császári hadseregbe kényszerítették, ünnepélyesen elégették egykori katonai behívóikat. mások a háboru alatt elpusztult hozzátartozóik hamvait tartalmazó urnákat mutattak fel, tiltakozásul a támaszpontokon folyó tevékenység ellen.

az akcióhét egyben előkészítője a nyáron hiroszimában sorra kerülő atom- és hidrogénellenes világértelkezetnek, valamint a csendes-óceáni katonai támaszpontok felszámolásáért okinawába összehívott áprilisi nemzetközi konferenciának.

fn/jp fm ha

09.18 020381 0829

-. -

sk0017 4 230 mtik1015

lengyel mezőgazdaság

varsó, 1981. március 2. /mti/ - a lengyel mezőgazdaság helyzetéről, a tavaszi munkák előkészületeiről nyilatkozott a pap hírigyőnkéségnek jerzy wojtecki mezőgazdasági miniszter.

ad 10. 10

emlékeztetett arra, hogy a gabona- és takarmánytermesztés szempontjából 1980 az utóbbi két évtized legrosszabb esztendeje volt. vetőmaghiány keletkezett, nagymértékben csökkent és tovább csökken az állatállomány. a lemp és a lengyel egyesült parasztpárt közös programjának megfelelően széleskörű összefogásra van szükség a kedvezőtlen irányzatok megállítására, a tavaszi munkákhoz szükséges feltételek biztosítására. a vetőmaghiányt importból enyhíteni tudják, az állatállomány fejlesztéséhez azonban a legnagyobb erőfeszítések mellett is évekre lesz szükség.

különösen nagy probléma, hogy alkatrészek, abroncsok, akkumulátorok hiányában a mezőgazdaságban jelenleg 400 ezer traktor, vontató működésképtelen. ezért az ipari tárcákkal olyan megállapodás született, hogy végső esetben egyes üzemek ideiglenesen felfüggesztik más termékek gyártását és kizárólag a mezőgazdaság számára dolgoznak. már megkezdődött és a következő időszakban folytatódik az ipar profiljának átalakítása a mezőgazdaságot szolgáló termelés javára. az átállás természetesen hosszabb időt vesz majd igénybe.

a lakosság étel-miszer-ellátásának javítását célzó pártközi programnak megfelelően egész sor intézkedést hoztak a mezőgazdaság termelésének fellendítésére, a mezőgazdasági munka jövedelmességének biztosítására. nagy gondot fordítanak a falvak szénellátásának biztosítására, teljes mértékben fedezik azoknak az egyéni gazdaságoknak a szükségleteit, amelyek állatállományuk növelésére törekednek. a nehezebb körülmények között, negyvidékeken dolgozó gazdaságok számára eltörölték a földadót. következetesen érvényre kívánják juttatni azt az elvet, hogy a legjobban gazdálkodók vásárolhassanak földet.

mint a miniszter elmondta, tervezik további termények felvásárlási árának emelését is.

kn/so ai ha

09.41 020381 2022

le

10.50

--

sk0018 4 230 mtik1016

rövid hírek

autóbusz-szerencsétlenség

bogota, 1981. március 2. /afp/ - legalább husz személy meghalt és tizenötön megsebesültek vasárnap, amikor kolumbia délkeleti részén mély szakadékba zuhant egy távolsági autóbusz. egy héten belül ez volt a második hasonló jellegű autóbusz-szerencsétlenség kolumbiában.

karnevál halottakkal

caracas, 1981. március 2. /afp/ - már 16 halálos áldozata van a március 3-áig tartó hagyományos venezuelai karneválnak. az ország keleti részében egy 58 éves férfi négy gyermekével együtt vízbefulladt, amikor a bárkájuk felborult. a többi haláleset a közutakon történt.

károly hercegnő

london, 1981. március 2. /ap/ - károly angol trónörökösrel kötendő házassága után lady diana spencer három hivatalos nevet is kap majd. legvalószínűbb, hogy ezek közül a „károly hercegnő”, nevet viseli, miután az ilyenfajta névválasztásnak hagyományai vannak az angol királyi házban. károly herceg unokatestvérének, mihály kenti hercegnek a feleségét is mihály hercegnőnek hívják, holott keresztneve marie-christine.

bm ml

09.46 020381 1089

--

sk0019 1 230 mtik1106 /kkk /

folytatódik a kongresszus - kiegészítés

a hétfő délelőtti ülésen dmitrij usztyinov marsall, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió honvédelmi minisztere elnököl.

it kd

09.57 020381 0208

le

10.50

--

kül

- 16 -

1981.03.02.

sk0020 4 230 mtik1017

weinberger, haig - egyiptom

kairó, 1981. március 2. /mti/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter júniusban egyiptomba látogat - jelentette hétfőn megjelent első számában a majo, a szadat elnök vezette nemzeti demokrata párt hetilapja. weinberger közel-keleti útja során más arab országokba, elsősorban az öbölmenti sejségekbe valamint izraelba is ellátogat.

az új egyiptomi lap washingtoni hivatalos körökre hivatkozva arról számol be, hogy reagan amerikai elnök „igyekszik eleget tenni egyiptom katonai /fegyverekre vonatkozó/ kéréseinek, az izraelnak szánt fegyverek ellentételeként,,.

a majo ugyanakkor megszólaltatja kamal hasszan alit. az egyiptomi külügyminiszter szerint az amerikai diplomácia vezetője, alexander haig a jövő hónapban azért látogat a térségbe, hogy megvitassa a szovjetunió állítólagos „közel-keleti behatolását,, , az iraki-iráni háború kérdéseit, az afrika szarván kialakult helyzetet, valamint a csádi fejleményeket.

rg/ve ml ha

10.21 020381 0998

--

sk0021 1 230 mtik1107 /kkk /

hétfő délelőtt - részletes - 1.

moszkva, 1981. március 2. /mti/ - befejezte a szovjetunió népgazdasági terve fő irányainak megvitatását és határozatban fogadta el azokat az szkp xxvi. kongresszusa hétfő délelőtti ülésén. az ülésen több külföldi delegátus köszöntötte a szovjet kommunisták tanácskozását.

a hétfő délelőtti ülésen dmitrij usztyinov marsall, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió honvédelmi minisztere elnökölt. elsőnek ivan pavlovskij vasutügyi miniszter kapott szót, aki a szállítás feladatairól beszélt. a szovjet népgazdaságnak ezt az ágazatát számos bírálat érte, mert egyes területeken elmaradt tervétől, nem tudta megoldani tökéletesen a szállítási feladatokat. a miniszter maga is kijelentette: bár a szállítás az elmúlt öt éves tervben gyorsan fejlődött és a szovjet vasutak például 18,5 milliárd tonna árut juttattak öt év alatt célhoz, a munka nem volt tökéletes.

12.35

kül

- 17 -

1981.03.02.

a vasutasok a párt és a kormány határozata nyomán megkezdték az elmaradás felszámolását, korszerűsítik a vasuti teher- és személyszállítást. ehhez nagyobb felelősségre és feyvelemre, a hatékonyság növelésére van szükség - mondotta a többi között a miniszter.

a munkafegyelem kérdéseit, a hatékonyság növelését emelte ki felszólalásában a novoszibirszki területi pártbizottság első titkára, alekszandr filatov is. többek között szölt arról, hogy még mindig lassan jutnak el az ipari alkalmazáshoz a tudományos eredmények. mint ismeretes, novoszibirszkben a tudományos akadémia jelentős központja működik. az itt kidolgozottak ipari felhasználása azonban sokszor igen lassu. így például a korszerű szállítóeszközök gyártása - amelyekre a szovjet tudomány megfelelő módszereket ajánlott - mind ez ideig csak lassan valósul meg.

filatov szölt a novoszibirszki terület eredményeiről és terveiről is, a többi között hangsúlyozva: az élelmiszerprogram megvalósítása során gyors ütemben kívánják fejleszteni a mezőgazdaságot.

az elnökölt usztyinov marsall bejelentette: a népgazdaság fő irányairól szöló beszámoló vitájában eddig 14 küldött szölat fel. javasolta a vita berekesztését. a javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta. /folyt./

ki/it kd

10.31 020381 2194

--

sk0022 1 230 mtik1108 /kkk /

hétfő délelőtt - részletes - 2.

a nyikolaj tyihonov minisztereelnök által beterjesztett beszámolóval kapcsolatos javaslatokat, felszólalásokat a kongresszus külön bizottsága tekintette át. a bizottság nevében grigorij romanov, a politikai bizottság tagja terjesztett javaslatot a tanácskozás elé. az egyhangulag elfogadott határozat leszögezi: a kongresszus jóváhagyja a kormányfő beszámolójában előterjesztett, a népgazdaság 1981-85 közötti gazdasági és szociális tervére, illetve az 1990-ig terjedő időszakra vonatkozó fő irányokat. megbizsa a minisztertanácsot, hogy ezzel összhangban dolgozza ki az új öt éves népgazdasági és szociális tervet éves részletezésben, a minisztériumok, a főhatóságok, a köztársaságok részére vonatkozó bontásban is.

12.35

a tervet 1981. októberében kell a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elé terjeszteni. a terv összeállításánál figyelembe kell venni a kongresszuson, a szövetséges köztársaságok kommunista pártjainak kongresszusain, a területi, határterületi pártkonferenciákon és más pártforumokon elhangzott javaslatokat, a sajtóban megjelent felszólalásokat, a dolgozók javaslatait.

„a xxvi. kongresszus véleménye szerint az ország gazdasági és szociális fejlesztése széles körű programjának megvalósítása az új ötéves tervben minden párt-, szovjet-, szakszervezeti-, komszomol és gazdasági szerv részére a legfontosabb gazdasági-politikai feladat - hangsúlyozza a határozat. - a kongresszus annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a népgazdaság minden ágazatának dolgozója a lenini párt vezetésével még szélesebben bontakoztatják ki a szocialista munkaversenyt, s alkotó erőiket, tudásukat és tapasztalatukat a kommunista építés feladatai sikeres megvalósításának szolgálatába állítják,„

a kongresszus ezután határozatot fogadott el a tanácskozáshoz érkezett levelek és fellebbezések ügyében. a határozat rámutat arra: a levelek és fellebbezések jelentős részét a kongresszus titkársága már feldolgozta és megtette a szükséges intézkedéseket. a kongresszus megbizta a központi bizottságot, hogy a többi levél és fellebbezés ügyében a szükséges módon járjon el.

a tanácskozáson ezután újabb külföldi küldöttek szólatlak fel./folyt./

ki/um fl

11.11 020381 2226

-. -

sk0023 4 230 mtik1018

thatcher - perzsa-öböl

beirut, 1981. március 2. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök valójában a perzsa-öböl újbóli gyarmatosítására szólított fel, amikor washingtonban egyesített angol-amerikai-francia haditengerészeti erő felállítását indítványozta a térség „biztonságának védelmére,„ - mutatnak rá az egyesült arab emírségekben megjelenő lapok. az al-bajan, az al-fadzsr és az al-khalidzs sürgette az arab államokat, hogy

12.31

szálljanak szembe az imperialista katonai jelenlét és újgyarmatosítás fenyegető tervével. az al-khalidzs odáig ment a thatcher-javaslat elutasításában, hogy a nyugati hatalmakkal szembeni olajembargó lehetőségét is megpendítette.

bz/so ml ha

11.26 020381 0698

-. -

sk0024 1 230 mtik1109 /kkk /

hétfő délelőtt - részletes - 3.

gilberto vieira, a kolumbiai kommunista párt központi bizottságának főtitkára a többi között arról beszélt üdvözlésében, milyen nagy jelentőségű kolumbia számára a szovjetunióval folytatott gazdasági együttműködés, amely - mint rámutatott - elősegíti az ország gazdasági függetlenségét, technikai fejlődését.

a kolumbiai kommunisták nevében támogatásáról biztosította az szkp külpolitikai irányvonalát, hangoztatva: a központi bizottság beszámolójában leonyid brezsnyev a nemzetközi politika fő feladatául a béke megvédését jelölte meg. ez minden nép, így a kolumbiai nép érdeke is. a kolumbiai nép a béke, a békés egymás mellett élés híve, éppen ezért elutasítja az új amerikai kormányzat hidegháborús erőfeszítéseit. kolumbia haladó erői harcolnak a reakciós erők ellen, amelyek az ország gazdasági és politikai problémáit a militarizálás útján akarják megoldani. a kolumbiai kommunista párt következetes munkát folytat azért, hogy széles körű, demokratikus egységfront jöjjön létre az országban, szembeszálljanak a reakciós politikai törekvésekkel. ugyancsak határozottan állást foglal a párt, az ország minden demokratikus ereje az egyesült államok újabb nyomása, a latin-amerikai országok belügyeibe történő beavatkozási kísérletei ellen. a kolumbiai nép messzemenően szolidáris a salvadori néppel és a haladásért küzdő többi erővel - mondotta vieira.

a kolumbiai kommunista párt központi bizottságának főtitkára hangsúlyozta: messzemenően meg kell erősíteni a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomnak a marxizmus-leninizmus halhatatlan eszméin alapuló egységét, a nemzeti felszabadító mozgalmakkal az imperialista elnyomás ellen létrehozott széles körű egységfrontot.

meir vilner, az izraeli kommunista párt főtitkára a többi között ismertette a párt most megtartott kongresszusának állásfoglalását a nemzetközi politika és az izraeli belpolitika fő kérdéseiben.

12.31

hangsúlyozta: az izraeli kommunista párt szolidáris az arab népek az izraeli agresszió következményei ellen vívott harcával. állást foglal a jordán folyó keleti partján a független palesztin állam megteremtése mellett. ennek az államnak vezetője a palesztinai felszabadítási front, s a palesztin államnak magában kell foglalnia Jeruzsálem arab övezetét és a gázai övezetet is. /folyt./

ki/um it kd

11.32 020381 2339

--

sk0025 4 230 mtik1019

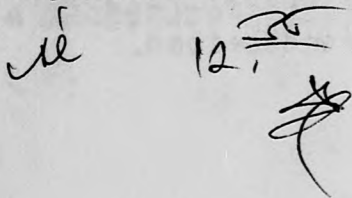
haddad-szidon

beirut, 1981. március 2. /mti/ - az izraeli együttműködő jobboldali milíciák tüzérése szombaton és vasárnap dél-libanon legnépesebb városát, szidont ágyuzta. a város belterületén robbant lövedékek tetemes anyagi károkat okoztak, személyi sérülés nem történt. haddad őrnagy, a déli határövezetben kikiáltott szakadár „állam” vezetője vasárnap megismételte multheti ultimátumát, huszmillió font összegű, 27 hónapja visszatartott zsoldhátalék átutalását követelve a libanoni kormánytól a nemzeti hadseregből szökött emberei részére. haddad hétfő estig meghosszabbította a szombaton lejárt első határidőt, ismételten azzal fenyegetőzve, hogy lerombolja szidon központi kereskedelmi és lakónegyedét, ha ultimátumát elutasítják.

miközben a beiruti kormány nem ad választ, szidon lakossága állandó rettegésben él - aki teheti, óvóhelyen keres menedéket. a fenyegetés beváltása ugyanis emberéletben is súlyos áldozatokat követelne. szidon „figyelmeztető” ágyuzásával egyidejűleg nabatijeh is több tüzérésegi belövést kapott.

az an-nahar című lap által idézett beiruti hivatalos köröket élénken foglalkoztatja a kérdés, hogy az egyesült államok miért szereli fel messzehordó lövegekkel izrael és a jobboldali milíciák tüzérésejét. mint ismeretessé vált, izrael 175 milliméteres, amerikai gyártmányú lövegeket bocsátott haddad őrnagy rendelkezésére szidon ágyuzásához.

vasárnap beirutban megtartotta első ülését a hattagu kormánybizottság, amely kidolgozza a szárkisz elnök által meghirdetett nemzeti megbékélési program végrehajtásának rendjét. sajtóértesülések szerint a bizottság megalakítása és tevékenysége

12.30

összefügg asszad szíriai elnök és szárkisz március első felére kitűzött csúcstalálkozójaival. ennek napirendjén vezető helyen szerepel majd a libanoni nemzeti megbékélés folyamatának meggyorsítása.

bz/jp ml ha

11.34 020381 1872

--

sk0026 1 230 mtik1110 /kkk /

Lázár - minszki program - 1.

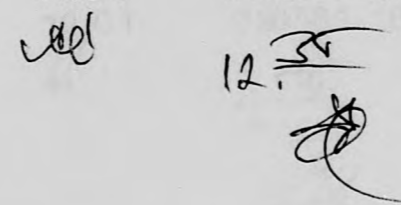
minszk, 1981. március 2. /mti/ - Lázár György, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke és szürös mátyás, az MSZMP központi bizottságának tagja, a magyar népköztársaság moszkvai nagykövete, akik az MSZMP KB küldöttségének tagjaiként részt vesznek az SZKP XXVI. kongresszusán, hétfőn délelőtt minszkben lerótták kegyeletüket a belorusszia felszabadításában elesett hősök emlékművénél. katonai tiszteletadás mellett helyezték el a hős város győzelem terén álló hatalmas gránit obeliszk talapzatára a vörös és piros-fehér-zöld szalaggal övezett koszorút. a magyar, a szovjet és a belorusz himnusz hangjai után a diszszázad diszmenetével fejeződött be a koszoruzási ünnepség.

a magyar vendégek ezután megtekintették azt az emlékházat, amelyben 83 évvel ezelőtt, 1898. március 1-3. között ülésezett az oroszországi szociáldemokrata /bolsevik/ munkáspárt első kongresszusa. megismerkedtek az oroszországi és a nemzetközi munkásmozgalom történelmi jelentőségű eseményének különböző dokumentumaival. Lázár György a küldöttség nevében emléksorokat írt a múzeum vendégkönyvébe, és átnyújtotta olcsai Kiss Zoltán Lenint és Szamuelyt ábrázoló plakettjét.

a múzeumlátogatás után a magyar kormányfő felkereste az 1,3 millió lakosú belorusz főváros több új lakónegyedét.

ék/um kd

11.51 020381 1358

12.30

--

sk0027 1 230 mtik1111 /kkk /

hétfő délelőtt - részletes - 4.

az izraeli kommunista párt harcol az arab nép elnyomása ellen. elítéli azokat a terrorakciókat, amelyeket az izraeli katonai vezetés hajt végre dél-libanon területén a palesztin menekültek táborai ellen - hangoztatta a többi között a főtitkár, rámutatva: az országban egyre szélesebb körű ellenállás bontakozik ki a katonai-politikai vezetés agresszív terveivel szemben.

vilner állást foglalt amellett, hogy tovább erősítsék a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom szolidaritását. felvetette: szükségesnek látszik a kommunista és munkáspártok újabb nemzetközi tanácskozásának összehívása. ez a tanácskozás megvitátná a békéért és a szocializmusért vívott harc kérdéseit a jelenlegi kiéleződött nemzetközi helyzetben.

athos fava, az argentin kommunista párt központi bizottságának főtitkára ugyancsak hangsúlyozta: az szkp kb beszámolója, amelyet leonyid brezsnyev terjesztett a pártkongresszus elé, megmutatta, milyen nagy mértékben járul hozzá a szovjetunió a világ békéjéhez. ez adja a pártkongresszus világraszóló jelentőségét - mondotta a többi között.

a főtitkár beszámolt arról a harcról, amelyet az argentin haladó erők vívnak az ország demokratikus megújulásáért. leszögezte: argentinában jelenleg súlyos társadalmi és politikai bizonytalanság van. ez annak a gazdaságpolitikának a következménye, amelynek egyetlen célja az, hogy a transznacionális monopóliumokat szolgálja a dolgozók érdekeivel ellentétben. ez népellenes, társadalomellenes politika, amelynek következtében argentinában korlátozták az általános, demokratikus szabadságjogokat. a párt küzd minden demokratikus, haladó erő összefogásáért, azért, hogy megfelelő szervezeti formát adjanak az általánosan megnyilvánuló elégedetlenségnek, demokratikus nemzeti egyetértést alakítsanak ki ezzel a politikával szemben.

az argentin kommunista párt ugyancsak elítéli a beavatkozást latin-amerika belügyeibe. az amerikai imperializmus ismét az agresszióhoz, a nyílt vagy burkolt politikai nyomás eszközeihez folyamodik latin-amerikában, de a kontinensen erősödnek az imperializmussal szembenálló erők - mondotta, hangsúlyozva: az argentin kommunisták, az argentin nép messzemenően szolidáris salvador népének küzdelmével. /folyt./

ki/um it kd

11.53 020381 2283

cll
12. *[handwritten signature]*
--

sk0028 1 230 mtik1112 /kkk /

hétfő délelőtt - részletes - 5.

az argentin kommunista párt központi bizottságának főtitkára a továbbiakban hangsúlyozta: a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége nagy fontosságú tényezője a békéért, a haladásért vívott harcnak. ezért a párt küzd a munkásmozgalom, a kommunista mozgalom egységének a proletár internacionalizmuson alapuló megszilárdításáért.

az ülés utolsó felszólalója pierre mze, a kongói munkapárt politikai bizottságának tagja volt. részletesen méltatta azt a nagyszabású segítséget, amelyet a szovjetunió, a szovjetunió kommunista pártja nyújtott és nyújt a békéért, a társadalmi haladásért, az imperialista és gyarmati elnyomás ellen küzdő valamennyi erőnek. az ország helyzetéről szólva elmondotta: a kongói munkapárt 1979-ben megtartott kongresszusa megerősítette a párt helyes irányvonalát, véget vetett a jobboldali torzítási kísérleteknek, a likvidátor-próbálkozásoknak. ez a helyes vonal most megfelel azoknak a céloknak, amelyeket a kongói nép 17 évvel ezelőtt tűzött ki maga elé. az ország teljesen szakítani akar azzal a függő viszonytal, amelybe a tökéletes munkamegosztás kényszerítette. nagy erőfeszítéseket tesznek a gazdasági előrelépés érdekében. ezt szolgálja az 1981-85. évekre szóló új ötéves népgazdasági terv is.

pierre mze leszögezte: a kongói munkapárt és a szovjetunió kommunista pártja között szoros együttműködés áll fenn. a két párt nézetei valamennyi fontos nemzetközi kérdésben egybeesnek. meggyőződésem, hogy kapcsolatunk fejlődése elősegíti a kongói nép építő munkájának sikereit is - mondotta a többi között.

ezzel a délelőtti ülés véget ért. a kongresszuson délután zárt ülést tartanak, amelyen megkezdik a negyedik napirendi pont megtárgyalását, a központi bizottság megválasztását.

ki/um it kd

12.01 020381 1802

cll
12. *[handwritten signature]*
--

sk0029 1 230 mtik1113 /kkk embargó feloldásig !! /

Lázár minszki beszéde - 1. rész

minszk, 1981. március 2. /mti/ -

a szovjetunió kommunista pártja xxvi. kongresszusán résztvevő magyar küldöttség tagjaként nagy örömmel fogadtam el az önöktől kapott meghívást. hálásan köszönöm a figyelmes elvtársi fogadtatást, azokat a számunkra megtisztelő és jóleső szavakat, amelyek a magyar népköztársaságról, szocializmust építő népünk eredményeiről, a magyar-szovjet barátságról hangzottak el.

élve az alkalommal átadom önöknek, s az önök személyében az októberi forradalom érdemrenddel kitüntetett lenin-traktorgyár kollektívájának, minszk város lakosainak, szovjet belorusszia népének a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, a magyar kommunisták és egész népünk szívből jövő testvéri jókívánságait. örömmel teszek eleget annak a külön megbízatásomnak, hogy tolmácsoljam kádár jános elvtárs szívélyes elvtársi és baráti üdvözlését.

a szovjetunió kommunista pártjának kongresszusa nem csak a szovjet kommunisták, a szovjet nép életének, de a nemzetközi munkásmozgalomnak is kiemelkedően fontos eseménye, amely mindig felkelti a világközvélemény érdeklődését is. így van ez most is, s ez teljesen érthető. az a mélyreható elemzés és előremutató program, amit az szkp központi bizottsága nevében leonyid iljics brezsnyev elvtárs, a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége, a világszerte tisztelt békeharcos a kongresszus elé terjesztett, a szovjet népet, de egyben az egész emberiséget is foglalkoztató létfontosságú kérdésekre adott választ. /folyt./

um kd

12.20 020381 1604

Fi

13.25

✱

--

sk0030 1 230 mtik1114 /kkk /

kongresszus - úrhajósok üdvözlete

moszkva, 1981. március 2. /mti/ - a szocialista országoknak az interkozmosz program keretében a világűrben járt úrhajósai levélben üdvözölték az szkp xxvi. kongresszusát.

vladimir remek csehszlovák, mirosław hermaszewski lengyel, sigmund ja:hn ndk-beli, georgi ivanov bolgár, farkas bertalan magyar, pham tuan vietnami és arnaldo tamayo mendez kubai úrhajós leveleiben a többi között a következőket írja: „őszinte örömmel, nagy elégedettséggel és büszkeséggel értesültünk arról, hogy az szkp kb beszámolója politikai és tudományos szempontból is nagyra értékelte a szocialista országok részvételét az interkozmosz programban. rendkívül nagy megtisztelőt jelentett számunkra, hogy elsőként mi képviselhettük országainkat a szovjet elvtársainkkal közösen végrehajtott úrrepüléseken. ezek az úrrepülések új, jelentős perspektivákat nyitottak a nemzetközi együttműködés előtt,,.

„az úrrepüléseinkért kapott magas szovjet kitüntetések, s leonyid brezsnyev elvtárs elismerő szavai nemcsak nagy megtiszteltetést jelentettek számunkra, hanem sokra is köteleznek bennünket. szovjet kommunista úrhajóstársaink példát mutattak nekünk abban, hogyan lehet bátran végrehajtani a világűrnek az emberiség számára való meghódítása során elének kitűzött bonyolult feladatokat. biztosítjuk az szkp xxvi. kongresszusán résztvevő küldötteket, s személyesen önt, brezsnyev elvtárs, hogy minden tőlünk telhetőt megteszünk az irántunk tanusított nagy bizalom igazolására, s mindig készen állunk a testvérpártjaink által kijelölt feladatok végrehajtására,,.

ft kd

12.43 020381 1615

--

sk0031 1 230 mtik1115 /kkk /

Lázár minszki beszéde - 2. rész

leonyid iljics brezsnyev elvtársnak a kongresszuson elhangzott szavai ismét nagy meggyőző erővel bizonyították, hogy a szovjetunió, miközben a kommunista építés dicső lenini útján haladva a tudományban és a gazdaságban egyre újabb magaslatoakat hódít meg, internacionalista küldetését teljesítve és az emberiség sorsáért

Fi

13.25

✱

érzett felelősségtől áthatva lankadatlan erővel küzd a béke és a haladás ügyéért. támogatja az államok kölcsönös előnyökön alapuló együttműködését és teljes súlyával védelmezi a nemzetközi enyhülés sok erőfeszítés árán elért eredményeit.

megtiszteltetés és maradandó élmény számunkra, hogy a magyar szocialista munkáspárt, a magyar kommunisták, a szocializmust építő magyar nép képviselőiben részesei lehetünk e történelmi jelentőségű eseménynek. küldöttségünk teljes egyetértéssel fogadta és nagyra értékeli a szovjetunió bel- és külpolitikájáról a kongresszuson adott elemzést, állásfoglalást és programot, amely új távlatokat nyit a szovjetunió népei előtt, biztatást és reményt nyújt a béke és a haladás érdekében szerte a világon.

hazánkban jól ismerik azokat a kiemelkedő eredményeket, amelyeket a belorusz nép szocialista köztársaságának ujjaépítésében, felvirágoztatásában, az ipar és a mezőgazdaság, a tudomány és a kultúra fejlesztésében, az életszínvonal emelésében elért. /folyt./

um kd

12.45 020381 1386

-.-

sk0032 1 230 mtik1116 /kkk /

Lázár minszki beszéde - 3. rész

mint a világ sok országában, nálunk is jól ismertek és népszerűségnek örvendenek a belorusz ipar termékei, köztük az önök gyárának korszerű traktorai, amelyekből az elmúlt 20 év alatt 65 ezer darabot vásároltunk.

a felszabadulás óta eltelt három és fél évtizedben a magyar nép odaadó és szorgalmas munkával leküzdötte a múlt súlyos örökségét. az egykori elmaradottságot felszámolva új szabad hazát teremtett, s ma pártunk XII. kongresszusa határozatának utmutatásait követve a fejlett szocialista társadalom építésén munkálkodik. magunkról szólva elmondhatom, hogy belpolitikai helyzetünk kiegyensúlyozott, a munkásosztály, a dolgozó nép hatalma szilárd, a magyar szocialista munkáspárt mint társadalmunk elismert és megbecsült vezetője élvezi a nép bizalmát. népünknek a politikába vetett bizalma és tettekkészsége, az erősödő nemzeti egység, ezek a legfőbb forrásai eddigi sikereinknek s egyben a feltételei annak, hogy a jövő nem kis feladataival is megbirkózzunk. szocialista népgazdaságunk erős

Fi 13.25

alapokon nyugszik. az egyre jobban korszerűsödő ipar, a nagyüzemi mezőgazdaság már ma figyelemre méltó teljesítményekre képes és jelentősek a tartalékai is. a mércét azonban minden korábbinál magasabbra kell emelnünk. /folyt./

um kd

12.47 020381 1289

-.-

sk0033 1 230 mtik1117 /kkk /

Lázár minszki beszéde - 4. rész

ugy véljük, hogy a magunk elé tűzött feladatok, bár nehezek, de reálisak, teljesítésük jól szolgálja népünk érdekeit, szocialista hazánk fejlődését, s céljaink valóra váltásával hozzájárulunk szocialista közösségünk erejének gyarapításához is.

népünket a megbonthatatlan barátság szálai fűzik a világ első szocialista államához, a szovjetunióhoz. büszkék vagyunk rá, hogy a testvéri barátság, amely a nagy október dicső napjaiban született, a felszabadulást követő évtizedekben mind jobban kiteljesedve életünk minden területén jelen van, nélkülözhetetlen és biztos támasza szocialista társadalmunk építésének. a magyar-szovjet kapcsolatok sokoldalú és állandó fejlesztésében meghatározó szerepe van a magyar szocialista munkáspárt és a szovjetunió kommunista pártja internacionalista elvtársi együttműködésének, kádár jános elvtárs és népünk nagyra becsült igaz barátja, leonyid iljics brezsnyev elvtárs személyes találkozóinak, amelyek mindig új és új lendületet, ösztönzést adnak pártjaink, országaink kapcsolatai erősítésének, a tudomány, a kultúra és a gazdaság terén folytatott gyümölcsöző együttműködés fejlesztésének.

a nagy októberi szocialista forradalom győzelme óta a béke és a szocializmus fogalma elválaszthatatlan egymástól. a világ népei tudják, hogy a szovjetunió több mint hat évtizede - amióta csak fennáll - a békéért folytatott harc élvonalában halad, hogy a szovjet nép a nagy honvédő háboruban minden más népnél nagyobb áldozatot hozott azért, hogy az emberiség megszabaduljon a fasizmus fenyegető rémétől. a szovjetunió békeszerető lenini külpolitikájának azóta is és a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben is meghatározó szerepe van a nemzetközi béke és biztonság megerősítéséért, az enyhülés eredményeinek megszilárdításáért, a feszültség csökkentéséért, a társadalmi haladás előmozdításáért

Fi

folytatott harcban. a világ haladó és békeszerető erői jól tudják, hogy mindenekelőtt a szovjetunió hatalmas tekintélyének és katonai erejének, következetes békepolitikájának köszönhető az emberiség ujkori történelmének leghosszabb békés időszaka. /folyt./

um kd

12.51 020381 2148

--

sk0034 1 230 mtik1118 /kkk /

délelőtti ülés - rövid

moszkva, 1981. március 2. /mti/ - a szkp xxvi. kongresszusának hétfő délelőtti ülésén dmitrij usztyinov, az szkp kb politikai bizottságának tagja elnökölt, s a következő küldöttek szóltak fel:

iván pavlovszkij, a szovjetunió közlekedési minisztere;

alekszandr filatov, a novoszibirszki területi pártbizottság első titkára.

a kongresszus külföldi vendégei közül a következők kaptak szót:

gilberto vieira, a kolumbiai kommunista párt központi bizottságának főtitkára;

meir vilner, az izraeli kommunista párt központi bizottságának főtitkára;

athos fava, az argentin kommunista párt központi bizottságának főtitkára;

pierre nze, a kongói munkapárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a kongói népi köztársaság külügyminisztere.

fl kd

12.52 020381 0841

F

--

sk0035 1 230 mtik1119 /kkk /

Lázár minszki beszéde - 5. rész

ami bennünket, a magyar népköztársaságot illet, külpolitikánk sarkköve volt és marad barátságunk és szövetségi kapcsolataink erősítése a szovjetunióval, a varsói szerződés, a kgst tagállamaival, a testvéri szocialista országokkal. barátainkkal együtt a jövőben is küzdeni fogunk egységünk további megszilárdításáért, az antiimperialista erők összefogásáért, az egyetemes béke és a nemzetközi biztonság megőrzéséért. sikraszállunk a fegyverkezési hajszá megfékezéséért, az európai biztonsági és együttműködési értekezleten elfogadott záróokmány ajánlásainak maradéktalan teljesítéséért, a madridi találkozó sikeréért, azért, hogy a politikai enyhülés katonai enyhüléssel egészüljön ki, hogy határozatos intézkedések szülessenek az általános és teljes leszerelés előmozdítására.

küldöttségünk melegen üdvözölte azokat a nagy jelentőségű új szovjet javaslatokat, amelyeket leonyid iljics brezsnyev elvtárs a kongresszuson ismertetett, s amelyek nagy mértékben hozzájárulhatnak a fegyverkezési verseny megfékezéséhez, a világbéke megőrzéséhez.

az szkp xxvi. kongresszusának egész eddigi menete, a központi bizottság beszámolója, a küldöttek felszólalásai arról győztek meg bennünket, hogy a szovjet kommunisták, a szovjetunió népei, a szovjet emberek mint a lenini hagyományok méltó örökösei magabiztos és töretlen lendülettel haladnak tovább a kommunizmus építésének nagyszerű útján.

a magyar kommunisták, egész dolgozó népünk nevében további kiemelkedő sikereket kívánnak a szovjetunió kommunista pártjának, a belorusz szovjet szocialista köztársaság népének a xxvi. kongresszus határozatainak végrehajtásához, a xi. ötéves terv feladatainak teljesítéséhez, a kommunizmus építéséhez!

ék-ki um kd

13.02 020381 1762

F

--

sk0036 4 230 mtik1020

nszk - usa

bonn, 1981. március 2. /mti/ - az nszk lakosságának többsége nem akarja, hogy a bonni kormány csatlakozzék az amerikai vezetés szovjetellenes politikájához. a bielefeldi emnid közvéleménykutató intézet felmérése szerint a megkérdezettek több, mint hatvan százaléka elvárja, hogy a schmidt-kormány határolja el magát reagantól, amennyiben az amerikai elnök folytatja a „kemény,, politikát a szocialista országokkal szemben. az adatokból kiderül: a lakosság 38 százaléka véli úgy, hogy a szövetségi köztársaságnak alkalmazkodnia kell az amerikai külpolitika hangnembváltásához.

a közvéleménykutatás eredménye némileg kényelmetlenül érintette a kormányt, illetve az ellenzékben levő polgári pártok vezetését. az utóbbi hetekben ugyanis számos nyugatnémet politikus „a megváltozott közhangulatra,, hivatkozva igyekezett igazolni a reagan-vonalnak nyújtott bonni támogatást.

a hétfőn közzétett felmérésből kitűnik, hogy az nszk közvéleményének kétharmados többsége szerint az amerikai fél magatartásának köszönhetően válnak hűvösebbé a szovjet-amerikai kapcsolatok. a kormányon levő szociáldemokraták táborának 77 százaléka, a koalíciós-partner szabaddemokraták hiveinek 66 százaléka helyteleníti ezt a fejleményt. még az ellenzéki kereszténypártok követőinek fele is hátrányosnak tartja a nagyhatalmak közti kapcsolatok rosszabbodását.

a közvélemény túlnyomó része elveti a nyugati katonai fölény gondolatát és az erőegyensúly fenntartása mellett van. körülbelül fele-fele arányban oszlik meg azoknak a száma, aki pillanatnyilag a nyugatot, illetve a keletet tartják erősebbnek ezen a téren.

egy másik körkérdésre adott válaszokból kitűnik, hogy - elsősorban az nszk gazdasági helyzetének rosszabbodása miatt - csökkent a jelenlegi kormánykoalíció hiveinek száma, és egy most megtartott választáson a schmidt-kormány nem tarthatna számot sikerre.

or/zsa fg pk

13.43 020381 1913

F

-.-

sk0037 4 300 mtik1021

Lázadók

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. március 2. /mti/ - a főváros környéki valdemorói csendőrkollégiumból különböző madridi csendőrlaktanyákba szállították át azt a körülbelül kétszáz közcsendőrt, altisztet és alacsony rendfokozatu csendőrtisztet, aki a múlt hétfőn antonio tejero alezredes parancsnoksága alatt résztvett a spanyol képviselőház elfoglalásában.

a csendőrök őrizetben maradnak mindaddig, amíg az egész ügy kivizsgálására országos hatáskörrel kinevezett vizsgálóbíró, josé maria garcia escudero, a légierők hadbíró-tábornoka intézkedik ügyükben.

időközben jaime milans del bosch altábornagyot, a valenciai katonai körzet volt parancsnokát is átszállították a szárazföldi erők vezérkari főnökségéről a getafei /madrid környéke/ 13. tüzérezred laktanyájába, ahol a parancsnoknak fenntartott lakásban tartják őrizet alatt. ennek @ tüzérezrednek volt korábban parancsnoka manuel gutierrez mellado altábornagy, eddigi első miniszterelnök-helyettes, majd josé gabeiras montero altábornagy, a szárazföldi haderő jelenlegi vezérkari főnöke, akinek jelentős szerepe volt az államcsínykísérlet megghusításában.

tejero alezredest a parlament hétfő esti megszállásának főszereplőjét és még néhány másik törzstisztet az alcala de henares-i katonai börtönben őrzik. a többi letartóztatott tábornok és ezredes változatlanul háziőrizetben van, ami azonban lapjelentések szerint nem akadályozza meg őket abban, hogy látogatókat fogadjanak.

az el pais című madridi napilap vasárnap bírálta a vizsgálat lassúságát, a vizsgálóbírói intézkedések késlekedését és az erről szóló információk hiányát. a lap szerint mindez éles ellentétben áll azokkal a gyors intézkedésekkel, amelyek annak idején a demokratikus tisztek mozgalmanak felszámolását jellemezték.

Leh/dj fg pk

13.49 020381 1839

F

-.-

sk0038 4 200 mtik1023

olasz kormány

Róma, 1981. március 2. /mti/ - az olaszországi választási rendszer reformját szorgalmazta újságíróknak adott nyilatkozatában Vittorio Colombo, a kereszténydemokrata párt /dc/ főtitkárhelyettese. a reformmal elősegíthetik az egymáshoz hasonló pártok egyesülését. az olasz kereszténydemokrata vezető a nyugatnémet választási rendszerben jelölte meg a követendő modellt, és „kellő bátorságot”, sürgetett ahhoz, hogy hozzáfogjanak az intézményi reformhoz.

a főtitkárhelyettes parlamenti reformot is javasolt és sikraszállt a végrehajtó hatalom /a kormány/ megerősítéséért a parlamenttel szemben. javasolta: a képviselők csak akkor vonhassák meg a bizalmat a kabinettől, ha az, aki bizalmatlansági indítványt terjeszt elő, egyúttal „alternatív megoldást”, is tud kínálni a kormánnyal szemben.

Római megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy a közelmúltban az olasz szocialista párt kongresszusi tézistervezete is felvetette az alkotmányi és az intézményi reform gondolatát. e megfigyelők szerint feltehetőleg politikai háttére van a szocialisták és a kereszténydemokraták közös tervének. úgy vélik, hogy esetleg a kétpárt-rendszerű „váltógazdálkodás”, előkészítéséről lehet szó.

vasárnap bariban befejeződött az olasz liberális párt /pli/ országos tanácsának /központi bizottságának/ az ülése. Valerio Zanone főtitkár jobbról bírálta, és tehetetlenséggel vádolta Forlani kormányát. úgy vélekedett, hogy ha a dolgok így mennek tovább, akkor megint hamarosan bekövetkezhet a parlament idő előtti feloszlása. a szavazatok 1,9 százalékával rendelkező liberálisok ellenzékben vannak a kormánnyal szemben, de politikailag a kereszténydemokratákhoz állnak a legközelebb.

se/dj fg pk

14.16 020381 1726

Fi

-.-

sk0039 4 230 mtik1120 /kkk javítás: mtik1109-hez /

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai ks0037 mtik1109 számú hírünk /hétfő délelőtt - részletes - 3./ 4. bekezdés 7-8 sorában a szöveg helyesen:

... a palesztinai felszabadítási szervezet lenne, s a palesztin államnak...

zsa kd

14.45 020381 0343

-.-

sk0040 4 230 mtik1024

vietnam - thaiföld

Hanoi, 1981. március 2. /mti/ - Prasong Soonsiri, a thaiföldi nemzetbiztonsági tanács főtitkára a közelmúltban rágalmazta Vietnámot: „thaiföld ellen irányuló fenyegetésről”, „kambodzsai inváziójáról”, beszélt.

a vietnami néphadsereg lapja, a quan doi nhan dan, a thaiföldi politikus rágalmaival kapcsolatban rámutat: thaiföld biztonságát nem vietnám, hanem a peking által szervezett és irányított maoista lázadók veszélyeztetik. „a thaiföldi politikus állításaiban nincs semmi új, viszont nyíltan szakított „közvetítő” szerepével, és egyértelműen a kínai törekvések kortéseként lépett fel saját országában, - írja a hanoi lap. a quan doi nhan dan felhívja a figyelmet az időzítésre is, mert „prasong soonsiri olyan időszakban szórja vietnám-ellenes rágalmaikat, amikor a bangkoki hatóságok a határtérségben fokozzák a feszültséget, provokálják a kambodzsaiakat. szélesebb keretek közé helyezve mindezt: feltűnő, hogy peking és az asean-országok erőfeszítéseket tesznek a thaiföldön és máshol lévő reakciós kambodzsai csapatok közös „frontba”, való tömörítésére vietnám és kambodzsai ellen.”

- vajon az idézett hamisításoknak nem az-e a célja - teszi fel a kérdést a hadsereg lapja - hogy elvonják a thaiföldi közvélemény figyelmét a tényről: tizenháromezer felfegyverzett és peking által irányított maoista lázadó fenyegeti az ország biztonságát. „most és

Fi

a jövőben a kínai terjeszkedők jelentik a közvetlen veszélyt indokina és délkelet-ázsia - így thaiföld - népeire, s téved, aki azt hiszi, hogy peking törölte thaiföldet expanziós törekvései listájáról -, írja befejezésül a quan doi nhan dan.

dp/zsa pn pk

14.59 020381 1662

-.-

sk0041 4 230 mtik1025

rövid hírek

vietnam-laosz

vientiane, 1981. március 2. /mti/ - szufanuvong laoszi államelnök hétfőn vientiane-ban fogadta nguyen thi binh asszonyt, vietnami oktatási minisztert. a találkozón áttekintették a két ország kulturális együttműködését. laoszi részről nagyra értékelték a kultúra és a művelődés terén nyújtott vietnami segítséget.

eta

madrid, 1981. március 2. /mti/ - rendkívül súlyos francisco torre gil rendőr állapota. a rendőr vasárnap reggel sebesült meg, akkor, amikor az eta katonai ágazata bilbao közelében merényletet követett el ellene. a két rendőr-járőr kocsi elleni merényletet spanyol politikai körökben a katonai ágazat elutasító válaszában tekintik a baszk terrrorszervezet másik ágazata, a politikai-katonai szárny által szombaton bejelentett fegyvernyugvásra. a politikai-katonai szárny az eta katonai ágazatát is fegyvernyugvásra sürgette. baszkföld politikai köreiből biztosra veszik, hogy a politikai ágazat megtartja a bejelentett fegyverszünetet, és megkísérli ezt a katonai ágazat teljes elszigetelésére felhasználni.

északi tanács

koppenhága, 1981. március 2. /mti/ - koppenhágában hétfőn összeült a skandináv országok parlamentjeinek együttműködési szerve, az északi tanács. az észak-európa integrációs törekvéseit kifejező testület napirendjén gazdasági, környezetvédelmi és szociális kérdések mellett várhatóan napirendre kerülnek az északi országok biztonságpolitikai kérdései is.

Fi

á re melések

madrid, 1981. március 2. /mti/ - vasárnaptól átlagosan 25-30 százalékkal felemelték spanyolországban a levélpostai és a táviró díjakat a belföldi és a nemzetközi forgalomban. ugyancsak vasárnaptól kilónként 3-4 pezetával emelték a cukor fogyasztói árát is. a múlt héten már nem lehetett az üzletekben cukrot kapni, mert a cukorgyárak és a kereskedők vártak az áremelésre.

leh/im/dp fg pk

15.05 020381 1880

-.-

sk0042 4 230 mtik1026

afganisztán - bandák

kabul, 1981. március 2. /taszsz/ - az afgán hadsereg egységei a lakosság támogatásával újabb ellenforradalmi bandákat számoltak fel badakhshan, baglan és kunduz tartományban - jelentette a bakhtar afgán hírügynökség hétfőn.

az akció során az afgán hatóságok amerikai, angol és kínai gyártmányú fegyvereket, valamint ellenséges propagandaanyagot foglaltak le. az ellenforradalmi bandák megfélemlítették a helyi lakosságot, iskolákat, kórházakat, hidakat robbantottak fel és kormányellenes felkelésre bujtogattak.

az afganisztáni népi demokratikus párt és az afgán demokratikus köztársaság kormánya - mutat rá a bakhtar hírügynökség az eseményt kommentálva - humánus elbánásban részesíti mindazokat, akiket az ellenséges propaganda tévesztett meg és készített a felforgató akciókban való részvételre. alapos kivizsgálás után ezeket a személyeket szabadon engedik. a hatóságok megértést tanúsítanak azok iránt is, akik önként teszik le a fegyvert. az elmúlt napokban parvan tartományban például tizennégy, ellenforradalmi akciókban résztvevő személyt bocsátottak szabadon.

pf pn pk

15.06 020381 1135

Fi

-.-

sk0043 4 300 mtik1027

weinberger

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. március 2. /mti/ - a pentagon idej és jövő évi költségvetését 33 milliárd dollárral növelik az eredeti előirányzatokhoz képest - közölte vasárnap egy interjúban caspar weinberger amerikai hadügyminiszter. „új politikánk megkívánja, hogy növeljük a katonai kiadásokat, - mondta weinberger az egyesült államok történetének legnagyobb katonai költségvetését indokolva.

a jövő évi amerikai katonai kiadások az újabb pótlásokkal már körülbelül 223 milliárdot tesznek ki.

a katonai kiadások emelése mindenekelőtt az amerikai fegyveres erők „készültségének fokozását,„ szolgálják - mondotta - az amerikai hadsereg személyi állományának zsoldját 2,3 milliárddal emelik. új repülőgépekre, hajókra és harckocsikra mintegy 20 milliárdot fordítanak. a haditengerészet számára építendő atommeghajtású repülőgépanyahajó egymagában 3 milliárdba kerül. a pótkiadások tetemes részét a nukleáris egyensúly „helyreállítására,„ szánják - állította.

a pentagon idej és készülő költségvetése szinte hétről hétre módosul, mégpedig felfelé. washingtoni megfigyelők szerint ez a folyamat annak a militarista pszichózisnak a következménye, amelyet még az előző kormányzat teremtett, s amely a reagan-kormány politikájának egyik fő motívuma lett. miközben a szociális programokat hasonló gyorsasággal csökkentik, a pentagonnak „korlátlan hitele van,„.

a mesterségesen táplált „fenyegetettség-érzés,„ az amerikai társadalom széles rétegeire kiterjed. weinberger erre a közhangulatra célozva vasárnap kijelentette: „most, hogy a közvélemény mellettünk van, a lehető leggyorsabban kell haladnunk, hogy behozzuk a több éves lemaradást. „.

br/dj fg pk

15.30 020381 1748

F.

--

sk0044 4 230 mtik1028

thatcher - brit visszhang /1./

London, 1981. március 2. /mti/ - a brit politikai életet és a sajtót meglepetésként érte a hír, hogy margaret thatcher miniszterelnök washingtonban anglia részvételét ígérte a perzsa-öböl térségébe tervezett amerikai gyorshadtestben, és ezzel 14 év után vissza akar térni a világcsendőri szerephez. az érdekelt arab államok sajtójának felháborodott elutasítása igazi hidegzuhany volt, és londonban úgy vélik: thatcher asszonynak lesz magyarázkodni valója, amikor rövidesen a térségbe látogat.

a tudósítások felhívták a figyelmet arra, hogy a brit kormányfő még reagan elnöknel is harciasabb hangot ütött meg a szovjetunióval szemben. ugyanakkor lord carrington külügyminiszter csendes diplomáciával igyekezett befolyásolni az új kormányzat gondolkodását, főleg a salvadori, namibiai és közel-keleti kérdésekben; a jelek szerint nem sok sikerrel. több brit sajtóelemzés úgy látja, hogy reagan kardcsörtető irányvonala idején szélesedik a szakadék amerika és nyugat-európa felfogása között és a nato komoly válságba kerül.

a: the observer tudósítása szerint thatcher asszony minden elragadtatott elégedettsége ellenére a találkozó hangulata a végén megkeseredett. „a sajtónak azt sugalmazták - írta a lap - hogy /thatcher/ az árukapcsolás európai változatát fogja vinni washingtonba: támogatja reagan hűvösségét a szovjet-amerikai kapcsolatokban, meg egy konfrontációt is latin-amerikában, cserébe azért, hogy folytatódjanak a leszerelési erőfeszítések és amerika kísérletet tegyen a palesztin probléma rendezésére. két feszült nap után úgy tűnik, hogy thatcher asszony teljesítette az alku ráeső részét, de vajmi keveset kapott cserébe.„ a vasárnapi lap vezércikke is tele van aggodalommal. „azzal, hogy az elnök salvadort tette meg próbakőnek, olyan terepet választott, ami stratégiaiul kényelmes, de politikailag megosztó... a /nyugat-/ európaiakat jobban izgatja saját terepük, a közel-kelet. az európaiak dilemmája az, hogy még ha hajlandóak lennének is a kért elkötelezettségre, nincsenek meggyőződve róla, hogy reális az amerikai kísérlete egy új regionális védelmi rendszer létrehozására a perzsa-öböl és a közel-kelet térségében.

az itv televízió heti politikai műsora szintén arra a következtetésre jutott, hogy a nato-válság felé közeledik, mert sokasodnak az ütközési pontok. /folyt./

lb/zsa fg pk

15.37 020381 2370

F.

--

sk0045 4 230 mtik1029

thatcher-brit visszhang /2./

- a nyugat-európaiak szeretnék fenntartani az enyhülést, ennek érdekében a fegyverzetkorlátozási erőfeszítéseket és a csúcserkeztetéseket. az egyesült államok viszont a fegyverkezés fokozására szorítja őket, új taktikai nukleáris fegyverek befogadását és nemzetközi gyorshadtest felállítását szorgalmazza, s salvadori és közel-keleti vonala is ellenkezik a nyugat-európaiakéval - összegezte véleményét az itv.

a sunday times ezt a címet adta cikkének: „a nato /és most valóban/ válságban van!„. a lap véleménye szerint a nyugati szövetség, akárcsak a kelet-nyugati kapcsolatok vizválasztóhoz érkeztek, a nyugat-európaiak egyre gyanakvóbbak az amerikaiak hirtelenkedése miatt.

a the times is kissé lehangoltan állapította meg, hogy „az ideológiai általánosságok és az erkölcsi támogatás gesztusainak felszine alatt sok kérdésben nem lesz teljes az egyetértés london és washington között.. a közel-kelet ügyében máris nézeteltérések vannak az európai kezdeményezés miatt és thatcher asszony látogatása valószínűleg nem hidalta át őket. kár, mert ezek megfertőzhetik a gyorshadtestről folytatandó konzultációkat.. a konzervatív lap nem utasítja el a gyorshadtest tervét, de veszedelmesnek tartja sokat beszélni róla addig, amíg „gazdái nem állapodtak meg, hogyan kezeljék a közel-kelet problémáit,,.

a liberális the guardian az öbölmenti államok éles elutasítására utalva azt javasolja, hogy a nyugat előbb kutassa fel a brezsnyev-javaslat lényegét, és ne beszéljen úgy a gyorshadtestről, mintha brezsnyev egy szót sem szólt volna. jellemző, hogy még a szélsőjobboldali the daily telegraph is úgy véli, hogy a brit haderő legfeljebb jelképes mértékben vegyen részt a gyorshadtestben, mert „a meglevő európai-amerikai ellentétek a palesztin kérdésben csak bonyolítják a dolgot,,.

a kommunista morning star véleménye: „ma még nem tudni, hogy valami kísértet gyötri-e thatcher asszonyt, vagy ő ijesztgeti a világot?...a nato hadigépezetének két önjelölt vezére annyira elszakadt a valóságtól, hogy döntésük, amellyel vissza akarják küldeni angliát szueztől keletre, még a forradalmi hevükről egyáltalán nem közismert öbölparti uralkodóknak is éles bírálatába ütközik,,.

lb/zsa fg pk

15.41 020381 2258

F

-.-

sk0046 4 230 mtik1030

spanyolország /kiegészítés a mai mtik1021-es jelzésű hírünkhöz/

madrid, 1981. március 2. /mti/ - hétfőn délben közölték, hogy vasárnap madridba szállították torres rojas hadosztálytábornokot, la coruna volt katonai kormányzóját, akit a múlt heti államcsínykísérletben való részvétele miatt vettek őrizetbe. korábbi hírekkel ellentétben őt, valamint a többi letartóztatott tábornokot és főtisztet már nem háziőrizetben tartják, hanem különböző madridi laktanyákban tartják fogva.

leh/fe fg pk

15.47 020381 0512

-.-

sk0047 4 230 mtik1031

bakhtar - mti

kabul, 1981. március 2. /mti/ - a bakhtar afgán hírügynökség és a magyar távirati iroda közötti információcseréről írt alá megállapodást kabulban kiss dezső nagykövet és haidar maszud tájékoztatási és kulturális miniszterhelyettes. a megállapodás: értelmében a felek rádiótelexes és postai úton továbbított információkat cserélnek.

az egyezmény aláírása alkalmából a magyar nagykövet fogadást adott, amelyen megjelent abdul madzsíd szárblund tájékoztatási és kulturális miniszter, maszud miniszterhelyettes, abdolqader mal, a bakhtar hírügynökség elnöke, valamint az afgán sajtó több vezető beosztású képviselője.

sr pk

16.09 020381 0662

F

-.-

sk0048 4 230 mtik1032

egyiptomi-izraeli nézeteltérések /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. március 2. /mti/ - kisebb surlódások, tel-aviv részéről felnagyított nézetkülönbségek jellemzik a választások előtt álló izrael és a vele folytatandó tárgyalásokon várakozó álláspontra helyezkedő egyiptom jelenlegi kapcsolatait.

ariel saron izraeli földművelési miniszter hétfőn határozottan cáfolta a kairói sajtóban aznap megjelent hírt, amely szerint izrael, illetve a miniszter személyesen bármilyen engedményt kínált volna fel egyiptomnak a palesztin önkormányzatról folytatandó tárgyalások felújítása fejében. a majo című új kairói lap - amelynek közlését saron minden alapot nélkülözőnek nevezte - azt jelentette, hogy egyiptom elutasította az izraeli engedményekre tett ajánlatot, minthogy nem kíván részese lenni az izraeli választási küzdelemnek.

a majo hírének helytálló, vagy valótlan voltától függetlenül tény - teszük hozzá megfigyelők -, hogy a június végi parlamenti választásokra készülő begin-kormány szívesen növelné támogatóinak megcsappant táborát az „autonómiáról”, szóló egyezség aláírásának sikerével. kairói hivatalos közlés szerint ezzel szemben az egyiptomi fél a leghatározottabban tartja magát ahhoz, hogy az izraeli választások előtt nem veszi fel a tárgyalások megszakított fonálát.

nemtetszés hangján reagáltak izraelben arra a hírre, hogy az egyiptomi törvényhozás illetékes bizottsága vasárnap meghatározatlan időre elhalasztotta a két ország kereskedelmi megállapodásának ratifikálását. a minden jel szerint belpolitikai okokra visszavezethető egyiptomi döntésnek márcsak azért sincs túl nagy gyakorlati jelentősége, mert az egyezmény egy évvel ezelőtt történt parafálása óta az árucseré-forgalom zavartalan, ráadásul az egyiptomi tájékoztatás szerint a havi két millió dollár volumenű csere mérlege izrael javára billen. /folyt./

rg/zsa bj bs

17.03 020381 1919

Nuu

-.-

sk0049 4 230 mtik1033

egyiptomi-izraeli nézeteltérések /2.rész/

nézetkülönbségek kerültek a felszínre azokon a hétvégi tárgyalásokon, amelyeket az amerikai külügyminisztérium küldötte folytatott kairóban a sinai-félsziget egy év múlva időszerű izraeli kiűritése után a félszigeten állomásoztatandó több nemzetiségű katonai erőkről. az egyiptomi és az izraeli álláspontok közötti különbségről michael stermer amerikai külügyi államtitkár-helyettes tett említést vasárnap, miután kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszterrel tanácskozott. értesülések szerint az áthidalhatónak látszó nézeteltérés a katonai kontingens létszámára és a résztvevő országokra egyaránt vonatkozik.

kairói közlés szerint stermer, aki izraeli, majd egyiptomi tárgyalásainak befejeztével hazautazott washingtonba, újabb megbeszélésekre két hét múlva ismét a térségbe repül.

rg/zsa bj bs

17.04 020381 0867

-.-

sk0050 4 230 mtik1034

zimbabwe

salisbury, 1981.március 2./taszsz/adn/- az elmúlt napokban zimbabwe területén az ország biztonsági erői letartóztatták egy mozambiki ellenforradalmi szervezet negyven tagját - jelentette be salisburyben emerton munangagwa, a miniszterelnöki hivatal vezetője. a letartóztatottak zimbabwei területekről kiindulva hajtottak végre felforgató akciókat mozambikban.

az ellenforradalmi szervezetet, amelynek fő célja a mozambiki haladó rendszer megdöntése, a dél-afrikai kormányzat támogatja. zimbabwe függetlenné válása óta az említett szervezet egyre inkább a dél-afrikai köztársaság területén gyűjti erőit. a zimbabwei vezetés szorosan együttműködik a mozambiki hatóságokkal a diverzáns csoportok felszámolásában.

x x x

salisburyben a hétvégén végetért a zimbabwei szakszervezetek kongresszusának alapító ülészsaka. 52 ágazati szakszervezet több mint kétszáz küldötte kétszázézer munkás és alkalmazott

Nuu

képviselőiben vett részt a tanácskozásokon, amelyeknek fő célja az volt, hogy megteremtsék zimbabwében a szakszervezetek egységét.

a résztvevők megválasztották a vezető testületek - végrehajtó bizottság és a főtanács - tagjait. a kongresszus elnökévé alfred makarimbát, főtitkárává pedig albert mugabét választották meg.

ku bj

17.08 020381 1337

--

sk0051 1 230 mtik1121 /kkk /

zamjatyin-zaglagyin sajtóértekezlet /1. rész/

moszkva, 1981 március 2. /mti/ - a nyikolaj tyihonov beszámolójáról tartott és hétfő délelőtt befejeződött vitában összesen 14 kongresszusi küldött mondta el hozzászólását - közölte vagyim zaglagyin, az szkp kb nemzetközi osztálya vezetőjének első helyettese és leonyid zamjatyin, a nemzetközi tájékoztatási osztály vezetője. a kongresszusi sajtóközpontban megtartott sajtóértekezleten ismertették a hazai és külföldi újságírókkal a hétfő délelőtti ülésen hozott határozatokat, és egyúttal bejelentették: a délutáni zárt ülésen a kongresszus megválasztja az új központi bizottságot. a titkos szavazás eredményét kedden teszik közzé - bár, mint mondták, a szavazatokat még a hétfői napon összeszámolják.

több újságíró kérdésére leonyid zamjatyin összegezte a brezsnyev által előterjesztett javaslatok visszhangját, illetve az újabb külföldi véleményekkel kiegészült összképet. mint hangsúlyozta, sok ország sajtója, s ez nemcsak szocialista, hanem kapitalista lapokra is vonatkozik, feltétlenül szükségesnek tartja a szovjet-amerikai kapcsolat rendezését, az ezt elősegítő párbeszédet, és magát a csucstalálkozót. hozzáfűzte azonban, hogy vannak olyan megnyilvánulások nyugati politikusok részéről - s közöttük nem csupán amerikaiakat említett, hanem kitért például margaret thatcher brit miniszterelnök vasárnapi new yorki beszédére is -, amelyek hangvételükkel eleve kétségessé teszik a párbeszéd megkezdését. említette egyebek közt azt az amerikai nézetet, miszerint „mindenfajta kapcsolatfelvételt megelőzően a szovjetunióknak be kell szüntetnie fegyverszállítását salvadorba... leonyid zamjatyin ismételtén leszögezte, hogy a szovjetunió semmiféle fegyvert nem szállít salvadorba. felhívta a figyelmet arra, hogy egyes nyugati körök csupán ürügyet keresnek a párbeszéd elodázására.

N 1

a bbc tudósítójának arra a kérdésére válaszolva, hogyan vélekedik egy szovjet-amerikai csucstalálkozó alapos előkészítéséről, zamjatyin elmondta: szovjet részről a párbeszédet mintegy előkészítő szakasznak tekintenek, amelyet aztán maga a csucstalálkozó zárna le. ebben az előkészítő szakaszban azonban valóságos párbeszédre van szükség - ez a jelenlegi nemzetközi helyzetben, a szovjet-amerikai kapcsolatok mai állása mellett elengedhetetlen. zamjatyin ugyanakkor élesen elítélte azokat, akik a párbeszéd megkezdését feltételekhez próbálják kötni. tudomásul kell venni, hogy az ilyen próbálkozások megghiusíthatják a dialógus megkezdését.

/folyt/

sj pi

17.26 020381 2514

--

sk0052 4 230 mtik1035

szadat - ellenzék

kairó, 1981. március 2. /mti/ - az egyiptomi elnök vasárnap éles támadást intézett ideológiai ellenfelei ellen, egyebek között kijelentve, hogy „kommunistáknak, ateistáknak nincs helyük a közvéleményt formáló intézményekben, mindeneke előtt tehát a tájékoztatásban,..

a majo nevű kiadóhivatal alapkövének lerakásakor mondott beszédében szadat hevesen bírálta az újságírószakszervezetet, amelynek vezetője és több vezetőségi tagja a baloldali nemzeti haladó pártból kerül ki. egyiptomban törvény tiltja kommunista párt alapítását, a legális baloldali ellenzéki pártot ennek ellenére rendre „kommunistaként,, emlegeti az elnök. az iszlám ellenzékét is támadta, mondván, hogy az országban „sem a mohamedánoknak, sem a keresztényeknek nem engedtetik meg a vallás politikai célokra való felhasználása,.. a vallási-politikai mozgalommal szemben kemény intézkedéseket helyezett kilátásba.

az egyiptomi ellenzéki mozgalom különböző szektorai legutóbb az elmúlt hónap végén hallattak magukról, az izraellel történt diplomáciai kapcsolatfelvétel első évfordulóján tartott tiltakozó megmozdulásaikkal.

rg/fe ba bs

17.32 020381 1155

N 1

sk0053 1 230 mtik1122 /kkk /

zamjatyin—zaglagyin /2. rész/

moszkva, 1981. március 2. /mti/ - egy kérdésre válaszolva zamjatyin foglalkozott a középtávolságú nukleáris rakétaeszközök moratóriumára tett szovjet javaslattal, illetve annak nyugati - elsősorban nyugatnémet - fogadtatásával. sajnálatos módon a bonni kormány szinte figyelmen kívül hagyta, hogy a szovjet javaslat a szóbanforgó fegyverek nem csupán mennyiségi, hanem minőségi szempontból történő befagyasztására is vonatkozik. ez gyakorlatilag a fegyverfajták további korszerűsítésének leállítását is jelenti - fűzte hozzá, felidézve az ss-20 jelzésű rakéták kifejlesztésével kapcsolatban a szovjetunió ellen felhozott vádak, zamjatyin leszögezte: a hasonló rakéták korszerűsítését nyugat-európában már régen elvégezték.

leonyid zamjatyin hangsúlyozta: a most javasolt moratóriumot meg kell valósítani, kezdeti szakaszként, amíg nem hozzák létre a végleges megállapodást a nukleáris fegyverek korlátozásáról, illetve gyártásuk betiltásáról.

ujságírók kérdésére válaszolva leonyid zamjatyin elmondotta, hogy a szovjet napilapok folyamatosan közlik a kongresszus vendégeinek azon beszédeit, amelyek nem a kongresszuson, hanem különböző gyűléseken hangzottak el. mint mondotta, a sajtó hatalmas anyagmennyiséggel küszködik, s ez egyes esetekben késedelmet okozhat a beszédek nyilvánosságra hozatalában.

sj pi

17.38 020381 1367

--

sk0054 4 230 mtik1036

francia gengszter

brüsszel, lille, estampuis, 1981. március 2. /afp/upi/ap/dpa/ - lövöldözés volt hétfőn a francia-belga határon. hírügynökségi jelentések szerint annak a kék re_nault-gépkocsinak az utasai között, amelyből tüzet nyitottak az estampuisi határátkelőhely belga csendőreire, ott volt gerald dupré, a pénteken egy párizs-környéki börtönből helikopteren megszöktetett két francia gengszter egyike.

a belga hatóságok tájékoztatása a szerint a francia rendszámu re_nault hétfő délelőtt állt meg a mouscron város közelében lévő határállomásnál. a szolgálatot teljesítő két belga csendőr ellenőrizni akarta a gépkocsit, amikor az utasok közül két férfi fegyvert rántott és megfenyegette őket. az autóban az ap értesülése szerint négyen ültek: a két férfin kívül egy nő - ő vezette a kocsit - és egy gyermek. a tumultusban lövések dörrentek, az egyik csendőr az arcán megsérült. ekkor két kollégája segítségére akart sietni egy harmadik csendőr is, aki - szolgálaton kívül - rokonlátogatáson tartózkodott a közelben. őt szívtájékon ért egy golyó. a re_nault utasai ezután, tuszként foglyul ejtve a szolgálatos csendőrök egyikét, elhajtottak a gépkocsival. az autót néhány kilométerre odább, belga területen, megtalálták: a banditák elengedték a magukkal hurcolt csendőrt is. ő mondta el, hogy az egyik utasban felismerte gerald dupré, a megszöktött gengsztert.

dupré és egyik börtöntársa, beaumont látványos módon „távozott”, az abszolút biztonságosnak kikiáltott fleury-merogis-i börtönből. cinkosaik bérelt helikopterrel ereszkedtek le a fegyintézet labdarugópályájára, majd az őrk döbbent tehetetlensége közepette megszöktették a két elítéltet.

dupré georges nevű bátyja a belgiumi liege-ben él. feburár 4-én meglátogatta a testvérét a börtönben, de a szöktetés idejére alibit igazolt.

nincs hír a két megsebesített csendőr állapotáról.

rp bs

17.44 020381 1899

--

sk0055 4 230 mtik1037

dél-libanon /lásd mai sk0025. sz. hírünket is/

beirut, tel-aviv, 1981. március 2. /afp/ap/upi/ - az izraeli légierő hétfőn felújította támadásait a dél-libanoni palesztin állások ellen. ezuttal a tyr kikötővárostól észak-keletre fekvő palesztin tábor volt a harci gépek bombáinak célpontja - közölte a tel-avivban kiadott katonai közlemény. az izraeli bejelentés megelőző csapásnak minősítette a támadást.

az izraeli légierő január 29-én bombázott utoljára palesztin célpontokat libanon területén, azóta a haditengerészet és a tüzérség, valamint a szárazföldi csapatok folytatták a palesztin táborok elleni támadásokat.

Nuu

szad haddad izraellel együttműködő miliciái hétfőn - a harmadik egymást követő napon - folytatták tüzérségi támadásaikat szidon, dél-libanon legnépesebb városa ellen. a hétfői ágyúzásnak három sebesültje volt.

gr bj bs

17.49 020381 0875

--

sk0056 4 230 mtik1038

bécsi tüntetők /lásd:a mai sk0009.sz.hirt/

bécs, 1981. március 2./ap/upi/ - „bécsnek is égnie kell,, jelszóval esett neki az osztrák főváros belvárosának mintegy 400 fiatal vasárnap délután. a tüntetők, nagyrészt 18-20 éves diákok, ablakokat zúztak be és gépkocsikat rongáltak meg, majd közúti zúditottak a kivonuló rendőrökre. a rendőrség a megmozdulást kapcsolatba hozza a zürichben tavaly, illetve nyugat-berlinben az idén történt hasonló rendbontásokkal.

a tüntetők közül 97-et letartóztattak, de a „vadócok,, nagy részét vasárnap éjjel visszaszolgáltatták szüleiknek. a rendőrségi bejelentés szerint a tüntetésben külföldiek is részt vettek, akik engedély nélkül tartózkodtak ausztriában. a rendőrség őrizetbe vett 4 nyugatnémet állampolgárt is, akiket tulajdonrongálás miatt bíróság elé fognak állítani, és kiutasítják őket az országból.

sm bs

17.51 020381 0885

--

sk0057 4 230 mtik1039

szocialista internacionálé-latin amerika

panamaváros, 1981. március 2./pl/efe/- a forradalmi demokratikus front a salvadori nép egyetlen törvényes képviselője - hangoztatja a szocialista internacionálé latin-amerikával és a karib-tenger térségével foglalkozó bizottságának panamai ülésén hétfőn elfogadott nyilatkozat.

Nuu

az ülés befejeztével nyilvánosságra hozott dokumentum - mint már korábban beszámoltunk róla - sikraszáll a salvadori válság politikai megoldásáért, és elítéli az egyesült államokat, amiért a salvadori eseményeket a kelet-nyugati kapcsolatok ütközőpontjává igyekeznek szélesíteni. a nyilatkozat megerősíti willy brandtnak reagan elnökhöz intézett közvetítési javaslatát, és aggodalmának ad hangot az egyesült államok agresszív külpolitikáját illetően. a világ 12 országából érkezett több mint 20 delegáció egyetértett abban, hogy csak a salvadori nép dönthet országának jövőjéről.

a dokumentum elismerően szól a nicaraguai nép sikereiről, támogatásáról biztosítja a grenadai haladó forradalmi folyamatot, a michael manley vezette jamaicai népi nemzeti pártot és a puerto rico-i nép függetlenségi harcát. a résztvevők elítélték a guatemalai diktaturát, amelynek az elmúlt két esztendőben több mint ötezer ember esett áldozatául. a nyilatkozat bírálja az egyesült államok kormányát a panama-csatorna szerződés sorozatos megsértéséért, és megállapítja, hogy a bolíviai kormányátalakítás nem változtatta meg a rendszer diktatorikus jellegét, nem jelentette a demokratikus rend helyreállítását. a nyilatkozat felhívja az argentin katonai juntát, hogy helyezze szabadlábra a politikai foglyokat, mindazokat, akik sikraszálltak az emberi jogok védelméért, és - elutasítva a készülő alkotmányt - sürgeti a chilei kormányt, hogy kimélje meg a börtönben selylődők életét.

a peru és ecuador határán kirobbant fegyveres konfliktussal kapcsolatban a nyilatkozat kívánatosnak jelölte meg, hogy a kontinens országai tárgyalásos úton oldják meg az országaik között felmerült vitás kérdéseket.

kzs bj bs

18.06 020381 2045

--

sk0058 4 230 mtik1040

thai földi kormányválság

bangkok, 1981. március 2./afp/- prem tinszulanond thai földi miniszterelnök hétfőn felszólította a koalíciós kormányt alkotó pártokat, hogy szüntessék meg viszálykodásukat. mint jelentettük, a koalíciót alkotó három párt egyike, a demokrata párt szombaton bejelentette: kilép a kormányból, hogy ezzel a kabinet átalakítására kényszerítse a miniszterelnököt.

Nuu

a kormányválságot valójában az robbantotta ki, hogy a másik két párt, a konzervatív irányzatú szociális akciópárt, és a hadsereg támogatását élvező thaiföldi nemzeti párt több hónapja tartó lappangó ellentétei a múlt héten nyílt ellenségeskedésben robbantak ki. felszínre kerültek bizonyos visszaélések, megvesztegetési ügyek két olyan olajmegállapodás körül, amelyet a délkelet-ázsiai ország szaúd-arábiával kötött.

a demokrata párt szombati bejelentésével azt akarja elérni, hogy a miniszterelnök vonja le a megvesztegetési ügyek tanulságát, és alakítson kabinetet „feddhetetlen politikusokból”, a demokrata párt, az ország legrégebb politikai pártja, amely maga is konzervatív irányzatot képvisel, egyelőre néhány napos haladékos adott a kormányfőnek, hogy kompromisszumos megoldást találjon a válságra.

ku bj bs

18.06 020381 1231

-.-

sk0059 1 230 mtik1123 /kkk /

testvérpártok küldöttségvezetőinek

felszólalásai a pravdában

moszkva, 1981. március 2./mti/ - a pravda vasárnapi és hétfői száma részletesen ismertette az szkp xxvi. kongresszusán részt vevő huszonnyolc pártküldöttség vezetőjének felszólalását. ezek között szerepel a fülöp-szigeteki kommunista párt küldöttének; narciso isa condénak, a dominikai kommunista párt főtitkárának; franz muhrinak, az osztrák kommunista párt elnökének; jesus fariának, a venezuelai kommunista párt főtitkárának; henk g. hoekstrának, a holland kommunista párt kb elnökének; ezekiasz papajoannunak, a ciprusi dolgozó nép haladó pártja főtitkárának; kaneko micuhironak, a japán kommunista párt főtitkár-helyettesének; pedro saadnak, az ecuadori kommunista párt főtitkárának; giancarlo pajettának, az olasz kommunista párt vezetősége tagjának; michael o.riordannak, Írország kommunista pártja főtitkárának; aziz mohammednek, az iraki kommunista párt kb első titkárának; georges hauinak, a libanoni kommunista párt kb főtitkárának; martin gunnar knutsennek, a norvég kommunista párt elnökének; clodomiro almeydának, a chilei szocialista párt főtitkárának; eivor marklundnak, a svéd baloldali párt-kommunisták elnökhelyettesének; kottornge pablis szilvának, a sri lanka-i kommunista párt kb főtitkárának; horst schmittnek, a nyugat-berlini szocialista egységpárt elnökének; ali jatának, a

Nw

marokkói haladás és szocializmus pártja főtitkárának; malcolm parrisnak, a guyanai népi nemzeti kongresszus központi végrehajtó bizottsága tagjának; rené urbanynak, a luxemburgi kommunista párt elnökének; christian celestának, a guadeloupe-i kommunista párt politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának; sam nujomának, a délnyugat-afrikai népi szervezet elnökének; juan batista pereznek, a puerto rico-i kommunista párt főtitkárának; loran radaudinak, a malgasi forradalom élcsapata /arema/ végrehajtó irodája tagjának; damantang camarának, a guineai demokrata párt politikai bizottsága tagjának, a pb állandó titkárának; peter symonnak, az ausztráliai szocialista párt főtitkárának; ali belkhirnek, a libiai általános népi kongresszus főtitkár-helyettesének, valamint faik varradnak, a jordániai kommunista párt kb első titkárának felszólalása.

kr-fo pi

18.15 020381 2242

-.-

sk0060 1 230 mtik1124 /kkk /

a szerkesztőségek figyelmébe!

a Lázár-beszéd embargóját feloldjuk. keretet és további programot hamarosan adunk.

df pi

18.16 020381 0177

-.-

sk0061 4 300 mtik1041

rövid hírek

mini-gépmadár

brüsszel, 1981. március 2. /dpa/ - belga tervezők olyan kis repülőgépet fejlesztettek ki, amely összehajtván egy gépkocsi csomagtartóján is szállítható, motorja pedig a csomagtérben elhelyezhető. az alkotói által „grasshopper”, /sáska/ névre

Nw

keresztelt, alumíniumötvözetből készült törpe-gépmadár súlya mindössze 85 kilogram. a grasshoppernek a fel- és leszálláshoz 10 méter hosszú „kifutópálya”, elegendő. legnagyobb repülési magassága 3000 méter, legnagyobb óránkénti sebessége 60 kilométer.

nicaragua—nszk

bonn, 1981. március 2. /dpa/ - miguel d,escoto brockmann nicaraguai külügyminiszter hétfőn kétnapos látogatásra bonnba érkezett. kedden találkozik hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszterrel. a két politikus a közép-amerikai helyzetről tárgyal.

szakadárak

manila, 1981. március 2. /upi/ - tizen vesztették életüket vasárnap a fülöp-szigetek gerillaháboru dutta déli részén, amikor a moro nemzeti felszabadítási front nevű muzulmán szervezet egyik rohamosztaga átmenetileg elfoglalt három falut lanao del norte tartományban.

nyugatnémet romboló athénnak

bonn, 1981. március 2. /adn/ - a nyugatnémet haditengerészet a görögországnak nyújtott katonai segély keretében újabb rombolót szállított a görög hadiflottának. athén összesen három nyugatnémet hadihajót rendelt. az elsőt az nszk már 1980-ban leszállította, a harmadik átadására ez év szeptemberében kerül sor.

szélsőségesek

madrid, 1981. március 2. /mti/ - egy eddig ismeretlen szervezet, a „baszkföldi felszabadítási front”, vállalta magára a vasárnap reggel bilbao közelében elkövetett merényletet: két rendőrautó felrobbantását, amelynek következtében egy személy súlyosan megsebesült. egyelőre nem tudni, hogy hiteles érdemi-e az ismeretlen telefonáló bejelentése. a rendőrség ugyanis az eta baszk terrorszervezet katonai ágára gyanakodott.

to mp bs

18.19 020381 1943

Nm

.-.

sk0062 4 300 mtik1042 /embargó 19.15 óráig!!/

giscard elnökjelölt /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. március 2. /mti/ - valéry giscard d,estaing francia köztársasági elnök hétfőn este az elysée-palotából sugárzott rádió- és televíziónyilatkozatban bejelentette, hogy újabb hétéves időtartamra jelöltetni kívánja magát az államfői tisztségre. a köztársasági elnök utolsónak szállt versenybe: eddig valamennyi nagy vetélytársa bejelentette már, hogy pályázik az elysée-palotára.

a köztársasági elnökválasztás első fordulójára április 26-án, a másodikra /hiszen az abszolút többség megszerzésére egyetlen jelölt sem számíthat reálisan az elsőben/ május 10-én kerül sor. akkor az április 26-án legjobb eredményt elérő két jelölt indulhat.

néhány hónapja még giscard d,estaing elnök biztos esélyesnek számított, az elmúlt hónapokban azonban egyfelől a gazdasági helyzet romlása, másfelől vetélytársainak kampánya nyomán a vetélkedés nyitottabbá vált. a különböző közvéleménykutatások váltakozva hol a jelenlegi államfőt, hol 1974-es ellenfelét, az akkor alig 300 ezer szavazattal alulmaradt szocialista párti francois mitterrand-t mutatják győztesnek, szoros eredménnyel. a szavazás alakulása függ persze az rpr kampányától, amely jacques chirac jelöltségét támogatja, és így megoszthatja az eddigi kormánytöbbséget, valamint a kommunista párt eredményétől is, mert ez a szocialista párti jelölt második fordulóbeli esélyeire hathat ki.

georges marchais, az fkp elnökjelöltje hangsúlyozza, a tényleges változás attól függ, hogy milyen eredményt ér el az első fordulóban az fkp. az ugynevezett „kis jelöltek”, - akiknek sorában a baloldali radikális michel crepeau a legújabb - szintén befolyásolhatják majd mind az első forduló „befutó”, sorrendjének alakulását, mind a második fordulóbeli végeredményt. /folyt./

bd/mh mp bs

18.29 020381 1845

Nm

.-.

sk0063 4 300 mtik1043 /embargó 19.15-ig!!/

giscard elnökjelölt /2.rész/

giscard d,estaing már a szombati ^{le} figaro magazine-nak - e jobboldali sajtóorgánumnak - adott interjújában jelezte kampányának fő témáit. egyfelől de gaulle-i stílusban azt érzékeltette, hogy a jelenlegi bizonytalan nemzetközi viszonyok között az ő személye a „legjobb biztosíték egyrészt a zürzavar kockázata, másrészt a politikai nyugalom hiánya ellen,„ szerinte ugyanis minden más választás ezekhez vezetne. giscard a „pártpolitikusok,„ fölött állónak igyekezett feltüntetni saját magát.

gazdasági téren raymond barre jelezte több interjúban a fő érvert: már az is eredmény, hogy az életszínvonalat egyáltalán tartani sikerült, s az elmúlt években folytatott gyakorlat volt az egyedüli lehetséges.

az államfő választási gépezete az elysée-palotával szomszédos marignan-utcában rendezte be főhadiszállását, s a hétfői bejelentés előtt már ötszáz bizottságot hoztak létre országszerte kampányának támogatására.

igy 56 nappal az első forduló előtt teljessé vált a politikai csata mezőnye, és megkezdődhet az előkampány, amelyben - megfigyelők szerint - „minden eszköz,„ ugyan nem „megengedett,„ de mégis minden eszköz bevetésére számítani lehet. a tét franciaország irányítása az elkövetkező hét esztendőben.

bd/fe mp bs

18.33 020381 1293

.-

sk0064 1 230 mtik1125 /kkk /

Lázár - minszki program 2.

minszi, 1981. március 2. /mti/ - a magyar vendégek délután a leninről elnevezett minszki traktorgyárba látogattak. az 1948 óta termelő, 30 ezer dolgozót foglalkoztató nagyüzem tevékenységéről sztanyiszlav lobacsov vezérigazgató-helyettes tájékoztatót. elmondta, hogy az elmúlt öt éves tervidőszakban a korszerű mtz-80 típusu traktorok gyártása ötszörösére nőtt, s terven felül csaknem tízezer traktort állítottak elő. hatvan teljesen automatizált termelősort, 250 automata gépet helyeztek üzembe. a nemzetközi együttműködésben való részvételéért a minszki traktorgyárat 1980-ban

Nm

a szovjet kereskedelmi és iparkamara „arany merkur,„ díjával tüntették ki. a gyár további feladatairól elmondotta, hogy a jelenlegi öt éves tervidőszakban mintegy 10-12 százalékkal növelik a termelést, s ebben az esztendőben 90 ezer traktort bocsátanak ki. magyarországra eddig 250 ezer traktort szállítottak, s a gyár termékei állandó résztvevői a budapesti mezőgazdasági kiállításnak.

a tájékoztatót követően a vendégek gyárlátogatásra indultak, amelynek során megtekintették a fő szerelőcsarnokot és a műszaki-fejlesztő részleget. lázár györgy nagy érdeklődéssel ismerkedett meg az mtz-100 típusu új traktorral, amelynek gyártását ebben az öt éves tervidőszakban kezdik meg. az egyik kísérleti darab kormányberendezését maga is „kipróbálta,„ e legújabb típus mellett a vendégek a gyár muzeumban megismerkedtek a belarusz traktorcsalád különböző típusaival is.

az üzemlátogatást követően lázár györgy a gyár művelődési házában barátságai nagygyűlésen találkozott a traktorgyár dolgozóival. a szovjet-magyar barátságot életető feliratokkal díszített teremben több ezren részesítették forró fogadtatásban a magyar vendégeket, akiket vlagyimir galko, a nagyüzem pártbizottságának titkára köszöntött meleg szavakkal.

jurij kolokolov, a belorusz kommunista párt központi bizottságának titkára beszédében hangsúlyozta, hogy belorusszia lakosságát örömmel töltik el a szocialista magyarország sikerei. külön kiemelte, hogy a magyar népköztársaság következetes békepolitikájával joggal vívott ki magának méltó helyet a nemzetközi szinten. meggyőződését fejezte ki, hogy a magyar dolgozók az mszmp xii. kongresszusán hozott határozatokat, a hatodik öt éves terv célkitűzéseit is eredményesen valóra váltják. beszéde végén további sikereket kívánt a fejlett szocialista társadalom építéséhez./folyt./

ék-bc/um pi

18.36 020381 2449

Nm

.-

sk0065 1 230 mtik1126 /kkk /

Lázár - minszki program 3.

a nagygyűlés résztvevőinek nagy tapsa közepette lépett a szónoki emelvényre Lázár György. /beszédét lásd külön!/

nagy tetszéssel fogadott beszédét követően Lázár György átnyújtotta a gyár vezetőinek Kiss István partizán-szobrát, a vendéglátók a látogatás emlékéül a belarusz-80 típusú traktor kicsinyített másával kedveskedtek a magyar kormányfőnek, a forró hangulatu nagygyűlés a két nép megbonthatatlan barátságának élettelésével ért véget.

x x x

Lázár György és Szürös Mátyás kétnapos belorussziai látogatása befejeztével hétfőn este visszaérkezett Moszkvába.

ék-bc/um ki pi

18.39 020381 0686

--

sk0066 1 230 mtik1127 /kkk /

kongresszus-délutáni ülés

Moszkva, 1981. március 2. /mti/ - az SZKP XXVI. kongresszusa hétfőn délután zárt ülésen folytatta munkáját. a kongresszusi küldöttek megválasztották a Szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának és a központi revíziós bizottságnak a tagjait, ezt követően az új központi bizottság választja majd meg a politikai bizottságot.

mj pi

19.03 020381 0385

Nuu

--

sk0067 4 230 mtik1044

a szerkesztőségek tájékoztatására ,, ,, ,,

repülőgép-átértítés

Islamabad, 1981. március 2. /upi/afp/ap/ - hétfőn egy ismeretlen fegyveres kabuli leszállásra kényszerítette a pakisztáni légitársaság ,,boeing-720,, karachi-peshawar között közlekedő járatát - közölte egy magasrangú pakisztáni kormánytisztviselő. a gépet ártó magát Zulfikar Ali Bhutto kivégzett miniszterelnök hívének és a volt miniszterelnök pártja, a pakisztáni néppárt tagjának vallotta.

hétfőn - a gépet ártó napján - a kilenc pakisztáni ellenzéki párt tiltakozó megmozdulásra szólította fel az ellenzéki erőket. az ellenzék ziaul hak katonai rendszerének felszámolását, a négy éve bevezetett rendkívüli állapot megszüntetését és parlamenti választások megtartását követelte.

a repülőgép a fedélzetén tartózkodó 159 személlyel sértetlenül leszállt az afgán főváros repülőterén. a gépet ártó, akinél kézigranát van, értesülések szerint követelte, hogy töltsék fel a gépet üzemanyaggal.

kzs bj bs

19.26 020381 1058

--

sk0068 4 300 mtik1045

ira

Belfast, 1981. március 2. /upi/reuter/ - az IRA követeléseirent vasárnap éhségstrájkba kezdett Robert Sands, aki tavaly decemberben az IRA képviselője volt a kormánnyal folytatott tárgyalásokon. a 26 éves Sands-t fegyveres erőszakért tizennégy évre ítélték, és a Maze-börtönben tartják őt fogva.

az utolsó önkéntes börtölés ebben a börtönben 53 napig tartott, és tavaly decemberben ért véget a hatóságok és a foglyok közt létrejött megállapodással. az eredményt mindkét fél győzelemként értékelte, és az IRA fogvatartott tagjai most követelik az egyezség betartását: a börtön szabályok enyhítését.

a brit kormány tagadja, hogy bármiben is megegyezett volna a bebörtönzöttekkel, mondván: csak általános börtönreform-intézkedéseket ígértek, amelyeket azonban nem lehet végrehajtani, mivel az ira-tagok nem tartják be a rendelkezéseket.

az ira-vezér, mint kijelentette, „mindhalálig éhezni kíván,, erre minden esélye megvan. humphrey atkins, az észak-írországi ügyek minisztere arra a kérdésre, mi lesz, ha valamelyik ira-tag a végsőkig ki akar tartani követeléseit, röviden csak annyit felelt: „meg fog halni,,.

sm mp bs

19.35 020381 1166

--

sk0069 4 800 mtik1129 /kkk /

mai kongresszusi külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0002-sk0067-ig

budapest, 1981. március 2. /mti/

sk0002 szkp kongresszus - hétfő
 sk0013 szkp kongresszus - visszhang 1.
 sk0014 gyorsír - folytatódik a kongresszus
 sk0019 folytatódik a kongresszus - kiegészítés
 sk0021 hétfő délelőtt - részletes - 1.
 sk0022 hétfő délelőtt - részletes - 2.
 sk0024 hétfő délelőtt - részletes - 3.
 sk0026 lázár - minszki program - 1.
 sk0027 hétfő délelőtt - részletes - 4.
 sk0028 hétfő délelőtt - részletes - 5.
 sk0029 lázár minszki beszéde - 1.rész
 sk0030 kongresszus - ürhajósok üdvözlője
 sk0031 lázár minszki beszéde - 2.rész
 sk0032 lázár minszki beszéde - 3.rész
 sk0033 lázár minszki beszéde - 4.rész
 sk0034 délelőtti ülés - rövid
 sk0035 lázár minszki beszéde - 5.rész
 sk0039 szerk. figy. sk0024 mtik1109 /javítás
 sk0051 zamjatyin-zaglagyin sajtóértekeztetés /1.rész/
 sk0053 zamjatyin-zaglagyin /2.rész/
 sk0059 testvérpártok küldöttségvezetőinek felszólalásai
 a pravdában

Nuu

sk0060 szerk. figy! lázár-beszéd embargójának feloldása
 sk0064 lázár - minszki program 2.
 sk0065 lázár - minszki program 3.
 sk0066 kongresszus délutáni ülés
 sk0067 tartalomjegyzék
 fe

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: kopreda dezső
 pirityi sándor

- v é g e -

19.42 020381 1411

--

sk0070 4 230 mtik1046

egyiptomi hadügyminiszter halála

kairó, 1981. március 2./upi/- ahmed badavi egyiptomi hadügyi és hadipari miniszter hétfőn helikopter-szerencsétlenség következtében életét veszítette az ország nyugati részén található siwa-oázis közelében - közölték egyiptomi kormánytisztviselők. a hírt hivatalosan még nem erősítették meg, de kairóban rövidesen közleményt várnak a helikopter-szerencsétlenségről.

a helikopter fedélzetén a miniszteren kívül még 13 személy tartózkodott. a baleset körülményeiről és az esetleges túlélőkről nem érkeztek jelentések.

az 53 éves badavi az egyiptomi 3. hadsereg parancsnoka volt az 1973. évi közel-keleti háborúban a sinai-félszigeten. 1978-ban a fegyveres erők vezérkari főnökévé nevezték ki. tavaly hadügyminiszter és a fegyveres erők főparancsnoka lett.

kzs bj bs

19.48 020381 0830

Nuu

--

sk0071 4 230 mtik1047

iszlám misszió

bagdad, 1981. március 2./afp/- az iszlám konferencia kilenctagu delegációja hétfőn, tárgyalásainak befejeztével bagdadból szaud-arábiába utazott - jelentette az ina iraki hírügynökség.

az iraki és az iráni fél között közvetíteni kívánó küldöttség bagdadi tartózkodása alatt három alkalommal tárgyalt az iraki delegációval, amelyet szaddam huszein iraki elnök vezetett. az iszlám misszió vezetője, ahmed sékou touré guineai elnök és szaddam huszein négyszemközt megbeszéléseket is folytattak - közölte az iraki hírügynökség.

kzs bj bs

20.02. 020381 0579

sk0072 4 230 mtik1048

gáspár—hoffmann

prága, 1981. március 2./mti/- gáspár sándor, a szot főtitkára hétfőn prágában megbeszélést tartott karel hoffmannal, a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsának elnökével. tájékoztatták egymást a két szakszervezeti központ időszerű feladatairól, továbbá megvitatták a magyar-csehszlovák szakszervezeti együttműködés további fejlesztésének lehetőségeit és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom néhány kérdését.

a szívélyes, elvtársi légkörű találkozón mindkét szakszervezeti tanács más vezetői is részt vettek.

sn/mh ba bs

20.09 020381 0574

Nm

sk0073 2 200 mtik1050

thatcher asszony nyilatkozata

London, 1981. március 2. /mti/- margaret thatcher brit miniszterelnök az alsóházban az egész ellenzék heves tiltakozása közepette megerősítette washingtoni nyilatkozatát, hogy angliá kész visszatérni a világcsendőri szerephez egy gyorsabbdtest keretében, amelynek döntő erejét az egyesült államok adná. a munkáspárti és a liberális ellenzék egyaránt élesen elutasította angliá birodalmi multjának ilyen felélesztését, és rámutattak, hogy a kormány még a dél-ázsiai térség államait sem kérdezte meg beavatkozási terveiről, amivel a nyugat ellen hangolja az egész térséget. a konzervatív csoport üdvözölte thatcher amerikai szereplését, bár ott is akadtak kétkezd hangok, amelyek a diplomácia elhanyagolásán aggodalmaskodtak.

az ellenzék három kérdésben támadta a kormányfő washingtoni tárgyalásait: a gyorsabbdtesthez ígért angol hozzájárulást, az egyesült államok salvadori politikájának támogatását és azt, hogy reagan elnökkel egy szót sem ejtettek a fegyverzetkorlátozásról és az enyhülésről.

thatcher asszony nyilatkozata jelezte, hogy washington és london nem akarja a perzsa-öböl térségére korlátozni a leendő gyorsabbdtestet, hanem az egész világra kiterjedő csendőri szerepet szánnak neki. thatcher asszony mindezt a „nyugati világ szabadságának védelmével, próbálta igazolni, és az egyre növekvő hangzavarban hazafiatlannak, megalkuvónak bélyegezte mindazokat, akik ezt ellenzik. munkáspárti képviselők kijelentették, hogy a kormányfő washingtoni tárgyalásaival szégyent hozott az angol népre. david steel, a liberális párt vezére elítélte angliá imperialista multjának felmelegítését. michael foot, a munkáspárt vezére a salvadori amerikai beavatkozást is elítélte, és felszólította a kormányt, hogy igyekezzék amerikai szövetségését „rosszkor, rossz helyen és rossz oldalon, bekövetkező kalandtól.

viszátartani

denis healey, a munkáspárt alvezére a rádióban kijelentette, hogy thatcher asszony „ezzel a nyilatko:attal növelte minden gondolkodó ember aggodalmát amerikai szereplése után, kifejezte gyanuját, hogy a kormányfő végül ugyanarra a sorsra jut, mint a bányászokkal - „keményen beszél, de gyengén cselekszik, a munkáspárt elutasítja a gyorsabbdtest tervét, és főleg az arab országok elidegenítését. rámutatott, ez a felelőtlen politika azzal fenyeget, hogy vagy háboruba sodorja angliát és az arab népeket az egyesült államok oldalán a szovjetunió ellen, vagy az olajmezők nyíltan imperialista megszállására törekszik.

lb/gi bs

20.37 020381 2501

Nm

sk0074 4 230 mtik1049

ensz-közgyűlés

new york, 1981. március 2. /taszsz-dpa-apa/ - az ensz-közgyűlés 35. ülészaka hétfőn new yorkban felújította vitáját a dél-afrikai köztársaság által törvénytelenül megszállt namibia kérdéséről.

a közgyűlés a namibia-tanács által előterjesztett határozat tervezetét vitatja meg, amely javasolja a közgyűlésnek: kérje fel a biztonsági tanácsot, hogy hozzon újabb intézkedéseket a dél-afrikai köztársasággal szemben.

az ülés kisebb közjátékkal kezdődött: a namibia-tanács elnökének megnyitó beszéde alatt bevonult az ülésterembe és elfoglalta helyét a dél-afrikai köztársaság ötfőnyi küldöttsége. a kameruni küldött - az ensz-ben képviselt afrikai államok nevében - tiltakozott a pretoriai küldöttség jelenléte miatt, követelte távozását és a mandátumvizsgáló bizottság azonnali összehívását.

a közgyűlés elnöke ezután elnapolta az ülést, hogy időt adjon a mandátumvizsgáló bizottságnak az állásfoglalásra. a 9 tagú bizottság úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek: ne fogadja el a pretoriai kormány küldöttségének megbízólevelét. a javaslat ellen csak az egyesült államok küldöttsége szavazott. tartózkodott a szavazástól costa rica és spanyolország. a bizottság tagjai még: angola, kina, haiti, kenya, szingapur és a szovjetunió.

mint ismeretes, az ensz-közgyűlés 1974-ben határozatot fogadott el, amely fajüldöző politikája miatt kizárta a dél-afrikai köztársaságot a közgyűlés munkájában való részvételből. azóta csupán 1979-ben tett kísérletet a fajüldöző rezsim, hogy újból elfoglalja helyét, de mint most, akkor is megerősítették az 1974-es döntést.

a közgyűlés előreláthatólag még hétfőn szavaz a mandátumvizsgáló bizottság javaslatáról, és minden bizonnyal jóváhagyja azt.

te ba bs

20.40 020381 1761

Nm

-.-

sk0075 4 230 mtik1051

giscard d,estaing elnökjelölt-2. /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. március 2. /mti/ - az új elnöki mandátumra való jelöltségét bejelentő tizperces nyilatkozatában, amelyet az elysée-palota egyik termében - oldalán feleségével - mondott el, giscard d,estaing elismerte, hogy a gazdasági válság, „a velejáró elégedetlenséggel és aggodalmakkal,, amelyeket „megélt,, ránehezedik az emberek gondolataira. ennek ellenére azt a benyomást őhajtotta kelteni, hogy csak ujraválasztása hozhat minderre megoldást.

a köztársasági elnök azt hangsúlyozta, hogy nem államfőként, hanem egyszerű állampolgárként kéri a választók szavazatait, és „végig ki akar tartani posztján,, - vagyis az elnöki mandátum időtartamának csökkentése láthatóan lekerült a napirendről. giscard d,estaing kampányának fő témáit vázolva azt mondta, hogy az ellenzék „hü maradt önmagához,, ugyanazokkal a vezetőkkel, akik „1958 óta elkezdett harcot folytatnak az 5. köztársaság ellen,,. a szocialistákra célozva kijelentette, hogy az ellenzéknek vagy a kommunistákkal kellene kormányoznia, vagy el kellene árulnia választóit, miután megkapta szavazataikat, ami nem menne „súlyos megrázkódtatás,, nélkül.

mitterrand esetleges győzelmének lehetőségére célozva kijelentette, hogy a franciák „olyan társadalom felé sodródának, aminőt nem akarnak,, az elmúlt évek „szorgalmas munkájának eredményei néhány hónap alatt füstbe mennének,, bucsút lehetne mondani a szilárd franknak, a vállalkozási szabadságnak, a nukleáris függetlenségnek, franciaország nemzetközi rangjának. /folyt./

bd/fe bs

20.46 020381 1628

Nm

-.-

sk0076 4 230 mtik1052

giscard d,estaing elnökjelölt-2. /2.rész/

az államfő kijelentette, a köztársasági elnök nem lehet „pártember”, ezért egyetlen formációtól sem várja jelöltségének jóváhagyását, híveit szólítja fel, mindenütt szervezzék meg támogatását.

giscard d,estaing ugyanakkor azt is hangsúlyozta, nem „felszakítani akarja a nemzet szövét, hanem összevágni”, - a nemzet egységét kívánja. kampánya során elsősorban elnökségének eredményeiről, valamint az új problémák megoldásáról kíván nyilatkozni, elsősorban az ifjúság foglalkoztatottságának, jövőjének biztosításáról. a franciák nem személyéről fognak dönteni, hanem az ország sorsáról - zárta beszédét az államfő, megadva kampányának alaphangját, jelezve, hogy elsősorban a belpolitikai porondon kívánja felvenni a harcot ellenfeleivel.

bd/fe bs

20.49 020381 0821

-.-

sk0077 2 300 mtik1053

a munkáspárt szakadárjai

London, 1981. március 2. /mti/ - a brit munkáspárt jobboldali szakadárjai hétfőn hivatalosan kiváltak a parlamenti csoportból és szociáldemokrata tanács néven külön csoportot alakítottak. tizenketten vannak, csoportjuk így nagyobb, mint a liberálisoké, ugyanaz a szólásjog és egyéb parlamenti kiváltság illeti meg tehát őket. bejelentették, hogy husvétig megalakítják a parlamenten kívül is a szociáldemokrata pártot, kiadják programját és megkezdik a szervezet kiépítését.

michael foot, a munkáspárt vezére rámutatott, hogy a szakadárok fellépése gyakorlatilag a reakciós konzervatív kormány malmára hajtja a vizet. a szakadárok „idegen lobogó alatt hajóznak”, a munkáspárt jelöltjeiként választották meg őket, s most mégsem hajlandók lemondani mandátumukról, hogy a választók döntésére bízzák további parlamenti jelenlétüket. a szakadárok első igazi próbatétele így a következő pótválasztás lesz, ahol felmérhetik befolyásukat.

Nm

„nem vagyunk többé a munkáspárt tagjai, ránk már nem érvényes a párt képviselőcsoportjára vonatkozó fegyelem. husvét előtt új politikai pártot alapítunk. nem maradhatunk tovább a munkáspárt tagjai”, - jelentették ki közös nyilatkozatukban a szakadárok vezetői, david owen volt külügyminiszter, william rodgers, shirley williams és roy jenkins volt miniszterek.

az egyfajta „középutas párt”, alapítását tervező politikusok azt róják fel a munkáspártnak, hogy az 1979 májusi általános választások elvesztése óta „tulságosan balra”, sodródott. a pártszakadás január óta érlelődött, amikor a kongresszuson a baloldal keresztülvitte akaratát, és a szakszervezeteknek jelentős beleszólást biztosított a pártvezér megválasztásába. korábban ez a - többnyire jobboldali - képviselők kizárólagos joga volt. a szakadárok elképzelése szerint új pártként véget vetnének a hagyományos brit „kétpárti váltógazdálkodásnak”, és, esetleg szövetségben a liberálisokkal, átrendeznék a politikai erővonalakat.

megfigyelők korábban arra számítottak, hogy a szakadárok csak kedden, a brit tengeralattjárók trident-atomrakétával való felszerelésének parlamenti vitájában lépnek fel először nyilvánosan. a munkáspárt vezetősége részéről elhangzott éles bírálatok után azonban úgy határoztak, hogy felgyorsítják az önálló párt alakításának folyamatát. a munkáspárt vezetősége kedden valószínűleg megkísérlti elvitatni szólásjogukat a parlamentben.

lb/to mp bs

20.56 020381 2440

-.-

sk0078 4 230 mtik1054

badavi

kairó, 1981. március 2. /afp/dpa/ - a kairói rádió hétfőn este hivatalosan közölte, hogy helikopter-szerencsétlenség következtében életét veszítette ahmed badavi hadügyi és hadipari miniszter. a vele együtt utazó 13 katonatiszt sem élte túl a szerencsétlenséget.

a miniszter - a kairói rádió közlése szerint - szemleutat tett kairótól csaknem 600 kilométerre nyugatra, a libiai határ közelében, amikor helikoptere röviddel felszállás után vasoszlopnak ütközött, és lezuhant. további részletek egyelőre nem ismereteseek.

bs

21.19 020381 0554

Nm

-.-

sk0079 4 230 mtik1055

gépeletérítés

kabul, 1981. március 2. /taszsz/ - a bakhtar afganisztáni hírügynökség közleményt adott ki arról, hogy hétfőn, helyi idő szerint 16 óra 30 perckor a kabuli repülőtéren leszállt a pakistan international airlines pakisztáni légitársaság repülőgépe, amelyet 145 személlyel fedélzetén a levegőben ismeretlen személyek eltérítettek. az afgán demokratikus köztársaság kormánya minden szükséges intézkedést megtett az utasok kiszabadítása, biztonságuk garantálása és a probléma megoldása érdekében. valamennyi utas egészséges, és a kormány élelmiszert, takarókat juttatott a gépre.

ba bs

21.24 020381 0612

--

sk0080 4 230 mtik1056

badavi - 2.

kairó, 1981. március 2. /afp/ - a kairói rádió - miután adását megszakítva ismertette a badavi hadügyminiszter tragikus haláláról szóló közleményt - idézte szadat elnök rendeletét arról, hogy badavit posztumusz marsallá léptették elő. szadat nagy elismeréssel méltatta badavi katonai érdemeit, kiemelve, hogy az 1973-as háboruban egyike volt azoknak, akik az egyiptomi csapatokat vezették a szuezi-csatornán történt átkelésnél.

bs

21.29 020381 0463

Nuu

--

sk0081 4 800 mtik1058

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0032-ig

1981. március 2. /mti/

- sk0001 várható
- sk0002 szkp kongresszus - hétfő
- sk0003 ensz-közgyűlés
- sk0004 salvador - hétfői összefoglaló
- sk0005 thatcher /1.rész/
- sk0006 thatcher /2.rész/
- sk0007 dél-koreai amnesztia
- sk0008 rövid hírek: tokió: maszajosi
mexikóváros: samir
los angeles: irániak
san francisco: új galaxisok
london: szállodák
- sk0009 bécsi rendzavarás
- sk0010 irak-irán - közvetítés
- sk0011 aesz - külügyminiszterek
- sk0012 japán - kína
- sk0013 szkp-kongresszus - visszhang 1.
- sk0014 gyorshír: folytatódik a kongresszus
- sk0015 atomellenes hét /1.rész/
- sk0016 atomellenes hét /2.rész/
- sk0017 lengyel mezőgazdaság
- sk0018 rövid hírek: bogota: autóbusszerencsétlenség
caracas: karnevál halottakkal
london: károly hercegnő
- sk0019 folytatódik a kongresszus - kiegészítés
- sk0020 weinberger, haig - egyiptom
- sk0021 kongresszus: hétfő délelőtti - részletes - 1
- sk0022 kongresszus: hétfő délelőtti - részletes - 2
- sk0023 thatcher - perzsa-öböl
- sk0024 kongresszus: hétfő délelőtti - részletes - 3
- sk0025 haddad - szidon
- sk0026 lázár - minszki program - 1.
- sk0027 kongresszus: hétfő délelőtti - részletes - 4
- sk0028 kongresszus: hétfő délelőtti - részletes - 5
- sk0029 lázár minszki beszéde - 1.rész
- sk0030 kongresszus - űrhajósok üdvözlete
- sk0031 lázár minszki beszéde - 2. rész
- sk0032 lázár minszki beszéde - 3. rész

mh bs

22.11 020381 1490

Nuu

--

sk0082 4 800 mtik1060

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0065-sk0083-1g
 sk0065 lázár - minszki program - 3
 sk0066 kongresszusi délután ülés
 sk0067 szerk.táj. - repülőgépettérítés
 sk0068 ira
 sk0069 kongresszusi hírek tartalomjegyzéke
 sk0070 egyiptomi hadügyminiszter halála
 sk0071 iszlám misszió
 sk0072 gáspár-hoffmann
 sk0073 thatcher nyilatkozata
 sk0074 ensz-közgyűlés
 sk0075 giscard elnökjelölt-2/1.rész/
 sk0076 giscard elnökjelölt-2/2.rész/
 sk0077 munkáspárt szakadárjai
 sk0078 badavi
 sk0079 gépettérítés
 sk0080 badavi - 2
 sk0081 tartalomjegyzék - 1
 sk0082 tartalomjegyzék - 2
 sk0083 tartalomjegyzék - 3

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: heitai andrás
 patak károly
 barabás miklós

mh bs

22.14 020381 0875

--

sk0083 4 800 mtik1059

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0033-sk0064-1g
 sk0033 lázár minszki beszéde - 4.rész
 sk0034 kongresszus: délelőtti ülés - rövid
 sk0035 lázár minszki beszéde - 5.rész
 sk0036 nszk—usa
 sk0037 lázadók
 sk0038 olasz kormány

Nm

sk0039 szerk.figyelmébe! sk0024 hírre javítás
 sk0040 vietnam-thaiföld
 sk0041 rövid hírek: vintiane: vietnam—laosz
 madrid: eta
 koppenhága: északi tanács
 madrid: posta-díjszabás - emelés
 sk0042 afganisztán - bandák
 sk0043 weinberger
 sk0044 thatcher -Visszhang /1./ Vbrit
 sk0045 thatcher -Visszhang /2./ Vbrit
 sk0046 spanyolország /kieg sk0037-hez/
 sk0047 bakhtar - mti
 sk0048 egyiptomi-izraeli nézeteltérések /1.rész/
 sk0049 egyiptomi-izraeli nézeteltérések /2.rész/
 sk0050 zimbabwe
 sk0051 zamjatyin—zaglagyin - sajtóértekeztet /1.rész/
 sk0052 szadat - ellenzék
 sk0053 zamjatyin—zaglagyin /2.rész/
 sk0054 francia gengszter
 sk0055 dél-libanon /lásd sk0025 sz. hírünket is/
 sk0056 bécsi tüntetők /lásd sk0009/
 sk0057 szocialista internacionálé - latin-amerika
 sk0058 thaiföldi kormányválság
 sk0059 testvérpártok küldöttségvezetőink felszólalása pravadában
 sk0060 a szerk. figyelmébe! lázár-embargó feloldva
 sk0061 rövid hírek: brüsszel: mini-gépmadár
 bonn: nicaragua—nszk
 manila: szakadárak
 bonn: nyugatnémet romboló athénak
 madrid: szélsőségek
 sk0062 giscard elnökjelölt /1.rész/
 sk0063 giscard elnökjelölt /2.rész/
 sk0064 lázár - minszki program 2.
 mh bs

22.18 020381 1473

Nm

veger

--

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. március 3.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1101 /kkk /

szkp xxvi. kongresszus - kedd

moszkva, 1981 március 3./mti/- kedden koradélután a küldöttek tiszteletére rendezett nagyszabású fogadással befejeződik az szkp xxvi. kongresszusa. a délelőtti ülésen az ünnepélyes zárzó elhangzása előtt közzéteszik a szavazások és választások eredményét: az szkp vezető testületeinek új összetételét, a most megválasztott vezető tisztségviselők névsorát.

hétfőn, a kongresszus hetedik munkanapján, a délutáni zárt ülésen - a vendégek távollétében - titkos szavazással döntöttek a küldöttek a központi bizottság és a revíziós bizottság összetételéről. ezt követően tartotta meg első ülését az új központi bizottság, hogy megválassza a kb főtitkárát és a politikai bizottság tagjait - az ülésen hozott döntést ugyancsak kedden délelőtt teszik közzé.

a koradélutáni fogadás után tartja utolsó sajtóértekezletét leonyid zamjatyin, az szkp kb nemzetközi tájékoztatási osztályának vezetője, és vagyim zaglagyin, a nemzetközi osztály vezetőjének első helyettese, akik a sajtóközpont konferenciatermében nap mint nap találkoztak a hazai és külföldi újságírókkal. a zubovszkij bulvár korszerű sajtóközpontja, amely az olimpia napjaiban vált világszerte ismertté, kedden éjjelig áll még szolgáltatásaival a csaknem ezer akkreditált újságíró rendelkezésére: a kongresszusra érkezett rendkívüli tudósítók eddig az időpontig használhatják a telexgépeket és telefonokat.

ve
S. 40
Φ